

Reggeli Újság

Ujvidék, 1941 július 8, kedd

Szerkeszti:
ANDRÉE DEZSÓ

22. évfolyam 164. szám

A magyar csapatok a Dnyeszter keleti partján nyomulnak előre

Csernovic elesett -- A szovjet vasárnap 204 repülőgépet veszített
Az angolok repülőgép vesztesége négy nap alatt 83 volt

A honvéd vezérkar főnöke jelenti hétfőn délután 14 óra 30 perckor: A magyar csapatok szombaton és vasárnap erős ellenséges oldaltámadásokat vertek vissza. Repülőink a földi csapatok harciban igen hatásosan és eredményesen működtek közre. E harcokban különösen kitűntek a gépesített és páncélos csapatok.

Egyes részekkel már a Dnyeszter keleti partján nyomulunk előre.

A német hadijelentés

A német véderő főparancsnokság közli: Besszarábiában a német és román csapatok ellentámadások visszaverése után folytatják támadásaikat.

Bukovinában román, fölük északnyugatra pedig magyar csapatok elérték a Dnyeszter felső folyását. Csernovitzot elfoglalták.

Az ellenség üldözése Galiciában széles arcvonalon tovább folyik. A Pripijat mocsaraktól északra a német haderő kötelékei harcolva, széles arcvonalon a Dnyeper mentén a Duna felső folyásáig jutottak előre.

A német és finn csapatok műveletei továbbra is tervszerűen folynak.

Német harci rajok vasárnap is nagyszámu ellenséges páncélost és teherkocsit semmisítettek meg, harc képtelenné tették szovjet tütegeket, vasúti vonalakat, szállítmányokat és lőszerraktárakat romboltak szét. Ezenkívül hatásos lég támadások irányultak az ellenség visszavonuló csapatai ellen Ukrajnában, továbbá erődítmények ellen. A szmolenszki körzetben és a Pejpusz-tótól keletre ellenséges kötelékeket szórtunk szét. Harci és zuhanóbombázó repülőgépeink a Halász-félsziget támaszpontjait bombázták.

A szovjet július 6-án összesen 204 repülőgépet veszített. Ebből százhatvanat légi harcban, negyvenet a földön pusztítottunk el, hármat pedig a haditengerészet lőtt le. Tíz saját gépünk nem tért vissza.

A Keleti-tenger keleti részén német aknakereső hajók négy szovjet rombolóra bukkantak. A kifejlődött harcban egy rombolót találat ért, mire az ellenség visszavonult.

A Nagybritannia elleni harcban a Szent György-csatornában elsüllyesztettünk két teherhajót összesen 10.000 tonna tartalommal. Harci repülőink az elmúlt éjszaka sikeresen bombázták középangliai repülőtereket és délkeletangliai kikötőberendezéseket. Az angol kikötők aknákkal való elzárását folytatjuk.

Északafrikában német és olasz harci és zuhanó bombázó gépek a Tobruk körüli légharító és tüérségi állásokban telitalálatokat értek el.

Az elmúlt éjszaka angol harc repülőgépek robbanó és gyújtóbombákat dobtak le Nyugatnémetország különböző helyeire. A bombák a polgári lakosság körében némi veszteséget okoztak. A lakónegyedekben keletkező tüzet többek között Dortmundban gyorsan eloltották. Német és a megszállt francia terület felett éjszakai vadászok és a légharító tüérség nyolc angol harci gépet lőtt le.

Július 3.-a és 6.-a között 83 angol repülőgépet pusztítottunk el. Az Anglia elleni harcban ugyanezen idő alatt saját veszteségünk kilenc gép volt.

A magyar csapatok kolemeai lendületes előretörése

A MTI jelenti: A Dnyeszterig diadalmasan előretörő honvédc csapatok teljesítményei közül mértékadó helyen elismeréssel szólnak a Kolomea határában vivott bravuros lendületű ütközetről. A szovjet csapatok itt rendkívül előnyös helyzetben akarták útját állni a magyaroknak és a bolsevista poli-

tikai megbizottak mindent elkövettek, hogy a legmakacsabb ellenállásra tüzeljék itt felsorakozott erőiket. Bár csapatainkat szovjet részről a leghevesebb tüzzel fogadták és mint megállapítható, dum-dum lövedékeket is használtak, ezek habozás nélkül rohantak rá az ellenségre. Gyors

csapataink támadása oly lendületes volt, hogy a védekező szovjet-erőket már negyedórás harc után megfutamtították és menekülő részeit szétzörták. A merész támadás eredményét különösen értékesé teszi az a tény, hogy magyar részről ugyiszólván csak előosztatok, tehát számban sokkal gyengébb erők vettek részt a harcban, továbbá, hogy győzelmüket egészen jelentéktelen veszteség révén érték el. A városba bevonuló honvédeket Kolomea lakossága vi-

rágésővel és leirhatatlan lelkesedéssel fogadta.

Mértékadó helyről származó értesülés szerint a magyar csapatok által Kolomeánál és Sztaniszlauánál visszavert szovjet seregtestek Zalesziki felé vonulnak vissza. Mivel — mint ismeretes — a magyar gyorscsapatok időközben már sok helyen elérték a Dnyesztert, a szovjet csapatok mind inkább Kelet felé vonulnak vissza, hogy a zalesziki hidon át juthassanak a folyó északi partjára.

A szovjet ellentámadás páncélos tüében összeomlott

A zsákmány számbavétele folyamatban van

A MTI jól értesült helyről származó közlése szerint a szovjet csapatok szombaton és vasárnap kétségbeesett igyekezettel próbálták feltartóztatni az őket üldöző magyar erőket és különösen egyik legfontosabb átkelő helyüket akarták megtartani a Dnyeszter mentén, hogy minél nagyobb erők zavartalan visszavonulását biztosít-

hassák. Ellenállásuk során itt harci-cikosi ellentámadásokkal is kísérleteztek, ezek azonban a magyar csapatok tüében összeomlottak. A honvéd páncélosok leküzdötték az ellenséget és elfoglalták az átke lőpont déli hídfő állását. Az ellenség itt sok halottat és sebesültet veszített. A zsákmány számbavétele most van folyamatban.

A szovjet nem tud komoly akadályokat gördíteni a német és magyar csapatok útjába

A szövetséges magyar és német csapatok az egész vonalon folytatják a szovjet haderő üldözését — írja a Tribuna harctéri tudósítója. A magyar csapatok az elmúlt napok alatt végrehajtott előnyomulással megteremtették az összeköttetést a galicia német haderő jobb szárnyával. A szovjet visszavonulási vonala több helyen már tuljutott a legszélső világháborús arcvonalon. A magyar és német légi haderő az előnyomulás alatt állandóan bombázza a visszavonuló ellenséget.

Mint a Corriere külön tudósítója írja, a magyar és német csapatok előnyomulása most már sik vidéken folytatódik tovább. A hegyi terepen túl vannak. A szovjet csapatok néhol igen heves ellenállást fejtenek ki, de komoly akadályokat nem tudnak gördíteni a német és magyar csapatok útjába. Magyar felderítő repülőgépek megállapították, hogy a szovjet csapatok és hatóságok teljesen kiürítették a nagyobb galiciai központokat, de szabadcsapatokat hagytak hátra. Bár ezek a rendes hadsereg egyenruháját vi-

selik, feladatuk az, hogy orvul támadják meg a bevonuló csapatokat, csapdákat létesítsenek és megmérgezzék a kutakat vagy vízvezetékeket. A német és magyar hadvezetés az azonban a leghatásosabb intézkedéseket hozta a katonaság egészségének megvédésére és megtiltotta mind olyan étel és ital fogyasztását, amely nem a katonai hatóságoktól kerül ki. A német és magyar csapatok egyébként úgy győzöttek meg arról, hogy a visszavonuló szovjet csapatok mérgezéssel dolgoznak, hogy sok helyütt szovjetkatonák holttesteit találták, amelyeken külső sérülés nem volt látható. Viszont a boncolás megmutatta, hogy saját maguk estek önmaguk merényletének áldozatául.

13 KOMMUNISTÁT
KIVÉGEZTEK BELGRÁDBAN

Belgrádból jelentik, hogy ott 13 kommunistát és zsidót lőttek agyon romboló cselekmények előkészítése miatt.

A németek már a Sztalin-vonalat ostromolják

Német tengeralattjárók elsüllyesztettek két repülőgépekkel megrakott hajót
A Hangőben körülzárt 20.000 főnyi szovjethadierőnek meg kell adnia magát

A Német Távirati Iroda beszámol arról, hogy az egyik német gyalogsági egység, amely szombaton a Sztalin-vonal legkorszerűbb lövegekkel felszerelt egyik erődítményét rohamozta meg, a jól védett betonerőd elfoglalása után az egyik állásban megtalálta az erődítmény szovjet parancsnokának jelentését. A parancsnok sürgős segítségért fordult felettes hatóságához, azonban már nem volt alkalma segítségkérését továbbítani, mert a légénység nagy részével együtt a heves tűzharcban elesett.

A Német T. I. ismerteti a szovjet betonerőd parancsnokának jelentését, amely a következőképp hangzik:

»Bár több ízben jelentettük, hogy a 36. géppuskás zászlóaljnak az erődítménybe beosztott légénysége nem elegendő és haladéktalan segítségre van szükségünk, eddig semmi tehermentesítést nem kaptunk. A 244. szovjet lövészedre igen nagy veszteségeket szenvedett és egyáltalában nem tud bennünket támogatni, mert önállóan tevékenykedik és egyre hátrább húzódik vissza. Ilyen támogatás mellett mindent elveszítünk.

A H. R. 3. betonerőd már az elmúlt éjjel német kézre került. A németek egy-egy gyalogsági löveggel közelítették meg a Sztalin-vonal betonerődiét és közvetlenül a lövésekbe tüzeltek. Robbantószerkeket is alkalmaztak és ezek hatása borzalmas volt. Bár a szovjet légénység szívósan és bátran védekezik, sokáig már nem tarthatunk ki. Közvetlen leveretés előtt állunk.

A Német T. I. közli azt is, hogy messze előretört páncélos kötelékek olyan bolsevista katonákat égették foglyul, akik a szovjet elitcsapatokhoz tartoznak.

ELSÜLLYESZTETT REPÜLŐGÉPSZALLÍTÓ GŐZÖSÖK

Most vált ismeretessé, hogy egy német tengeralattjáró a múlt hét péntekjén elsüllyesztett egy angol gőzöst, amely Alexandria kikötőjébe szállított sok angol repülőgépet. Egy másik német tengeralattjáró egy 7000 tonnás hajót süllyesztett el, amely ugyancsak szállított sok angol repülőgéppel.

HANGŐ OSTROMA

A Popolo d'Italia a hangői szovjet orosz támaszpont helyzetét összehasonlítja a tobruki angol támaszpont helyzetével. Hangőt is minden oldalról csapatok veszik körül. Az erődöt huszezer szovjetkatonára védte. A finn tüzérség éjjel-nappal bombázza Hangő védelmi berendezéseit. A Hangőbe bezárt szovjetcsapatok helyzete mindamellett lényegesen kedvezőtenebb, mint a tobruki angoloké, mert a bolsevisták nem igen tudnak utánpótlást eljuttatni Hangőbe, úgyhogy az ottani helyőrségnek előbb-utóbb meg kell adnia magát.

KOMMUNISTÁKAT TARTÓZTATTAK LE GÖTEBORGBAN

A svédországi Göteborgban sok kommunistát tartóztattak le. Göteborgban már hosszabb idő óta tartanak kommunistaellenes razziákat.

Törökország őrzi a tengerszorosokat

A török miniszterelnök legutóbbi beszédét ankarai kereskedelmi körökben különösen nagy megelégedéssel fogadták, mert remélik, hogy az olasz-török kereskedelmi kapcsolatok újra felélnéülnek. A török közvéleményt nagy mértékben foglalkoztatja a beszédnek az a része, amely a tengerszorosokra irányuló szovjet-törökviszáltságról szól. Ankarai körökben megjegyzik, hogy a török miniszterelnök figyelembe, sem vette a szovjet távirati iroda cáfolatát, hanem kijelentette, hogy Törökország örökös és készen áll minden eshetőségre.

A SZIRIAI HARCTÉR

A sziriai arcvonalról a legújabb francia hadijelentés a következőket mondja:

Keletafrikai helyzetkép

A Stefani-iroda tudósítója helyzetképet közöl a keletafrikai harctérről. Az angolok május 18-a, vagyis Amba Aladzi eleste óta, nagyborszábasu támadást kezdték Galla és Sidamo tartományokban az olasz erők ellen. Az olaszok már 1 hónapja győztesen állják a harcot az emberben és hadianyagban erősebb ellenféllel szemben. Az angolok három irányban támadtak: Addis Abeba, Kenya és Szudán felől. A csata heves és megszakítás nélkül folyt az egész arcvonalon. Az olaszok termékeny gyarmatosításának öt esztendeje alatt épített utak megkönnyítették az angolok hadmozdulatait és lehetővé tették, hogy igen sok páncélos erőt vessenek harcra a kisszámú és fáradt olasz csapatok ellen.

A már eleve elvesztett küzdelmet az olaszok nem adták fel, ezzel is szolgálatot tettek hazájuknak és a lehetőség határáig ellenálltak, hogy leküszöböljék az ellenséges emberanya-

MATSUOKA A MIKADÓNÁL

Matsuoka japán külügyminiszter vasárnap ismét megjelent a császárnál és egyórás kihallgatáson számolt be az időszerű kérdésekről. A helyettes japán külügyminiszter ugyancsak vasárnap megbeszélést tartott Craigie angol nagykövettel.

Irak felől a sziriai sivatagba és Szíria északi sarkába bevonult angol gépesített páncélos oszlopok legnagyobb része még nem tudott túl jutni Palmyrán a francia légierő állandó támadásai és a francia csapatok ellenállása következtében. A part közelében a brit csapatok kora hajnalban megtámadták a francia állásokat. A támadás, amelyet heves tüzérségi tűz előzött meg, egész éjszaka tartott és résztvevett benne az egész angol hajóhad is. Azóta heves harcok folynak. A többi frontszakaszról nincs fontos jelentésváló. A francia légi erő erőteljesen folytatja támadásait.

got és hadieszközöket, amelyek különben egyéb helyeken lettek volna felhasználhatók. Minden olasz osztag a végsőkig ellenállt, míg teljesen el nem fogyott élelme és lőszer. A kis tavak vidékén néhány olasz hadoszlop több hónapig tartotta magát, bár teljesen be volt kerítve.

HÁROMSZÁZEZER SZOVJET HADIFOGOLY

A vasárnapi német hivatalos jelentés szerint a szovjet területen előnyomuló német csapatok eddig háromszázezer foglyot ejtettek.

Minszknél újabb 52.000 szovjetkatonára szökött át a németekhez.

A Giornale d'Italia jelentése szerint egy német páncélos hadosztály már száz kilométer mélységben jár a régi szovjet területen. A németek több helyen már betörték a Sztalin-vonalba, amely pedig az oroszok utolsó támasza volt Moszkva előtt.

Gyorsmotor-vonat közlekedik Ujvidék és Budapest között

Megváltozott menetrendek

Julius hetedikével megváltozott az Ujvidékre érkező és Ujvidékről induló vonatok menetrendje is. A változtatásokkal kapcsolatban több új vonatjáratot indítottak, más vonatok indulási, illetve érkezési ideje is megváltozott. Az új menetrendeket eredetileg még május elsejével, a nyári menetrendekkel egyidejűleg akarták bevezetni, az akkori állapotok miatt azonban

kénytelenek voltak későbbi időre elhalasztani.

A július hetedikével életbe lépett menetrendek október 6-ig maradnak érvényben.

Tegnaptól kezdve »Árpád« minitáju gyorsmotor vonat is közlekedik Ujvidék és Budapest között. A vonat menetideje Ujvidéktől Budapestig vagy vissza

mindössze 3 és fél óra.

A gyorsmotor vonaton harmadosztály nincs és összesen 30 jegyet bocsátanak ki, vagyis a vonat csak harminc utast szállít Budapestre, illetve Ujvidékre.

Az Ujvidékre érkező és Ujvidékről induló vonatok menetrendje a következő:

ÉRKEZIK: 5 óra 29 perckor Titelfelől, 7 óra 5 perckor Óbecse felől, 7 óra 17 perckor Zombor felől, 7 óra 35 perckor Szabadka felől, 8 óra 38 perckor Gombos-Ujpalánka felől, 10 óra 35 perckor Szeged-Zenta-Óbecse felől, 11 óra 11 perckor (gyorsmotor) Budapest felől, 12 óra 43 perckor Zombor felől, 15.30-kor Titelfelől, 16.05-kor Budapest felől, 19.40-kor Titelfelől, 20.08-kor Óbecséről, 20.16-kor Zombor felől, 22 óra 20 perckor (gyorsvonat) Budapest felől.

UJVIDÉKRŐL INDUL: 2 óra 54 perckor Zomborba, 4 óra 38-kor Szabadkára, 5.30-kor Szegedre (via Óbecse, Zenta, Horgos), 5.51-kor (gyorsvonat) Budapestre, 6 óra 15-kor Titelfelől, 9.42-kor Zomborba, 12.50-kor Ujpalánka-Gombosra, 13.40-kor Budapestre, ugyancsak 13.40-kor Óbecsére, 14.02-kor Titelfelől, 16.40-kor Óbecsére, 17.26-kor Zomborba, 17.57-kor (gyorsmotor) Budapestre és 20 óra 10 perckor Titelfelől.

A vonatok Ujvidékről Zomborba, illetve Ujvidékről Budapestre és vissza indulnak és érkeznek:

BUDAPEST—UJVIDÉK UJVIDÉK—BUDAPEST

Gyorsvonat indul Ujvidékről 17.57; Budapestre érkezik 21.34.

Gyorsvonat indul Budapestről 7.35; Ujvidékre érkezik 11.11.

Gyorsvonat indul Budapestről 17.15; Ujvidékre érkezik 22.20.

Gyorsvonat indul Ujvidékről 5.51; Budapestre érkezik 10.52.

Személyvonat indul Ujvidékről 13.40; Budapestre érkezik 22.30.

Személyvonat indul Budapestről 6.20; Ujvidékre érkezik 16.05.

Személyvonat indul Budapestről 23.14; Ujvidékre érkezik 7.35.

Személyvonat indul Ujvidékről 4.38; Szabadkára érkezik 7.59.

ZOMBOR—UJVIDÉK UJVIDÉK—ZOMBOR

Gombos (Szépliget)ről indul 4.06, 7.24; Ujvidékre érkezik 8.38.

Ujvidékről indul 12.50; Szépliget-Gombosra érkezik 14.24, 17.20;

Zomborból indul 3.32; Ujvidékre érkezik 7.17.

Ujvidékről indul 17.26; Zomborba érkezik 21.30.

Zomborból indul 8.40; Ujvidékre érkezik 12.42.

Ujvidékről indul 9.42; Zomborba érkezik 13.59.

Zomborból indul 16.20; Ujvidékre érkezik 20.16.

Ujvidékről indul 2.54; Zomborba érkezik 7.01.

Budavár ostroma:

Ujvidék küldöttsége a MÉP-vacsorán,
a miniszterelnöknél és minisztereknél

Minden átalakulás, így a felszabadulásunk is, több problémát vet fel s átmenetileg visszaesést okozhat, ahogy a sikeres műtét után is még jóideig gyengélkedik a beteg. A hazatért Ujvidéknek kettős gondja van: az egyik az, hogy határváros-sá lett s ezzel elveszítette eddigi életterének a felét; a másik pedig az, hogy megszűnt bányai központnak lenni, ami az intézmények és tisztviselők számában, továbbá a vendégforgalomban idézőelő csökkenést. Ezeket a problémákat tisztán látja vitéz Bayor Ferenc tábornok, városunk katonai parancsnoka és őszinte barátja, aki az általa kinevezett ideiglenes képviselőtestülettel karöltve minden lehetőséget elkövet annak érdekében, hogy ne csak megakadályozza Ujvidék lüktető életének megtorpanását, hanem lefektesse a további fejlődés biztos alapjait.

Ezt a célt szolgálta a képviselőtestületből alakult tizenkéttagú küldöttség, amely — mint ismeretes — szerdán utazott fel a fővárosba. A küldöttség vezetője Krámer Gyula,

az ideiglenes városi tanács elnöke volt, tagjai pedig a magyarság részéről Dr. Nagy Iván, Horváth Lajos ref. lelkész, Ábrahám János, Blazsek Ferenc, Horváth Ferenc, Juhász József, Nagy Győző és dr. Wagner Károly, a német népesoport részéről Derner Ottó, Keksz Lajos és Lütze Ágost. A küldöttség „fegyverként” tiz hatalmas albumot és ugyanannyi emlékiratot vitt magával; az albumot — 80 ujvidéki felvétellel — Nagy Győző szerkesztette s a Barta fotó-cég állította elő bőrkötésben, igen izléses kivitelben; az emlékiratot e sorok írója készítette, akinek a szükséges adatokat Ábrahám János, a Ker. és Iparkamara hatósági megbízottja, Dr. Tóth István tanügyi előadó és Szahmeiszter Dániel városi főmérnök bocsájtotta rendelkezésére.

A küldöttség Fehér László ujvidéki állomásfőnök előzékenységből két fenntartott fülkét kapott, úgyhogy kényelmesen tette meg a hatórás utat az egyébként zsúfolt gyorsvonaton.

Vacsora a Magyar Élet Pártjában

A csütörtöki nap a műsor lefektetésével, a fogadtatások kieszközölésével telt el s első hivatalos ténykedésünk ugyanaznap este a Magyar Élet Pártjának otthonában tartott látogatásunk volt, mint azt a Reggeli Újság vasárnapi számában már megírta.

Ez a látogatás voltaképpen a felszabadult Délvidék bevonulása volt a kormánypartba, mert az ujvidéki küldöttségnek már említett magyar tagjain kívül még a következők vettek részt a pártvacsorán: gróf Biszingen Ernő, a DMKSz elnöke, Pummer Sándor megbízott topolyai közjegyző, Dr. Reök Andor horgosi, Dr. Fernbach Péter temerini földbíró és Dr. Kiss Lajos, a DMKSz zenei osztályának vezetője. Ott volt a Bácskából elszármazott Dr. Baitz Géza budapesti főorvos is, aki kitűnő összeköttetéssel már eddig is igen nagy szolgálatakat tett Ujvidéknek s most is fáradhatatlanul tevékenykedett küldöttségünk sikere érdekében...

A csöndes és előkelő Eszterházy-utcában meghatóttan, ünnepi hangulatban lépünk be a MÉP otthonába, ahol színről-színre látjuk majd hazánk sorsának intézőit, akiknek a nevét az elnyomatás éve alatt a rádió és hírlapokon keresztül tanultuk meg.

Az olvasóteremben egybegyűlt miniszterek, államtitkárok, főispánok, tábornokok, képviselők tapssal és éljennel fogadnak bennünket s ezt a szeretetet, érdeklődést és megértést tapasztaljuk később is mindenütt, egész budapesti tartózkodásunk alatt.

Krámer Gyula bemutatja a délvidékieket Lukács Béla házigazdának, a MÉP országos elnökének és Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszternek, azután szétszóródnak kisebb-nagyobb csoportokba, körülnézni, ismerkedni. Örömmel fedezem fel itt gróf Festetics Domonkos képviselőt, akivel 25 évvel ezelőtt egy padban ültünk a kalocsai gimnáziumban. Alig kezdünk bele a régi szép emlékek felújításába, máris félbeszakad a beszélgetésünk, mert szemtől-szembe találjuk magunkat Bárdossy Lászlóval, Magyarország első tisztviselőjével. Aki csak egyszer is látta a fényképét, rögtön ráismer a karcsú termetéről, ősz ha-

járól és rendkívül megnyerő, mosolygó arcáról.

— Örülök, hogy eljöttetek, — mondja, miközben a kezét nyújtja.

— Kegyelmes uram, — felelem — a honvédek visszafoglalták Ujvidéket, Ujvidék pedig meg akarja most ostromolni Budavárát, a minisztériumokat.

— Hát mi a baj és hogy lehetne rajta segíteni?

— Nem volna semmi baj, ha viszsza kapnók a Szerémséget — mondom inkább kérdő, mint kijelentő hangszínyal.

A miniszterelnök csodálkozva néz rám a nagy szemével, mosolyog, de nem szól semmit. Ilyen kérdésekre ezekben a termekben — úgy látszik — nem szoktak válaszolni, itt a levegőben van a zárközöttség, óvatosság...

A 70—80 terítékes vacsorán Bárdossy Lászlótól jobbra Lukács Béla, balra pedig Tasnádi Nagy András, a képviselőház elnöke ült, mellette Krámer Gyula, a miniszterelnökkel szemben pedig Dr. Nagy Iván. Nekem a miniszterelnöktől jobbra az ötödik hely jutott, vitéz Bonczos Miklós államtitkár és vitéz Magasházy László tábornok — képviselő, a kormányzó volt szárnysegéde között; később amikor a miniszterelnök a bácskai telepítésekről beszélgetve magához intette Bonczos államtitkárt, Lukács Béla pártelnök ült a helyére mellem. Szokatlan szomszédok és nem mindennapi környezet azok számára, akik tíz héttel ezelőtt még jugoszláv alattvalók voltak...

Elsőnek, mint a Reggeli Újság már jelentette, Lukács Béla köszöntötte fel „a kedves délvidéki vendégeket, akik megjelenésükkel ünnepivé avatták a mai MÉP-vacsorát”. A délvidékiek nevében Dr. Nagy Iván válaszolt lelkes és hatásos beszédben, amellyel igen nagy sikere volt.

Maga a vacsora előtélből, sültből, tortából, sajtból, gyümölcsökből és feketekávéból állt, amihez egyesek sört, mások bort ittak. A dohányosoknak külön élvezetet szerzett a rendelésre készült, trafikokban nem kapható „MÉP”-cigaretta, amelyből még a nem dohányzó délvidékiek is magukkal vittek egy-két dobozt, emlékül a nagy napra.

Vacsora után a miniszterelnök félrevonult egy párnázott ajtóval lecsukott szobába, amelybe sorra kérette azokat az államférfiakat és politikusokat, akikkel beszélni akart. (Megnéztem az órát: féltizenkettőkor ment haza, addig dolgozott!) A többiek elhelyezkedtek az asztalok köré olvasgatni, beszélgetni, kártyázni. Ha nem lettek volna ott a drága szőnyegek, a hatalmas csillárok, a falakon a remek festmények, térképek (Magyarország, aztán külön Erdély és külön a Délvidék néprajzi viszonyairól) s ha a halk tónus helyett kicsit nagyobb zaj lett volna, az ember azt hihette volna,

Látogatás a minisztériumokban

Pénteken délelőtt három minisztériumban voltunk, ekkor fogadtak bennünket Varga József ipari és kereskedelmi miniszter, Hóman Bálint kultuszminiszter és báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter. Szombaton délelőtt Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter, utána Bárdossy László miniszterelnök fogadta Ujvidék küldöttségét.

Valamennyi fogadtatás körülbelül egyformán folyt le: jelentkezés a titkárnál, azután 5—10 pernyi várakozás, majd kinyílik a miniszter fogadótermének ajtaja, a miniszter sorra kezét fog a küldöttség tagjaival, Krámer Gyula vagy Dr. Nagy Iván néhány szóval köszönti a minisztert és előadja a küldöttség célját, kéréseit, amelyek az egyes minisztériumok hatásköre szerint természetesen különböznek. A miniszter ugyancsak néhány szóban válaszol; határozott ígéretet persze egyik sem tesz, de mindegyikük kijelenti, hogy Ujvidéket, ezt a déli végvárat ugyanúgy fel fogják karolni, ahogyan nem szűnnek meg nyugaton Sopron, északon Kassa és keleten Kolozsvárnak gondját viselni. Azután átveszi a miniszter az ujvidéki albumot és emlékiratot, érdeklődéssel lapozgat bennük s a búcsúzás előtt még néhányperces fesztelen beszélgetés következik. Távozásban azzal a megnyugvással

Pesti újságírók Ujvidéken

Pénteken délután sorra jártam a nagyobb pesti lapok szerkesztőseit, hogy Ujvidék városa nevében meghívjam őket vacsorára, amelyet a Vadászúrt-szálloda kerthelyiségében rendeztünk. A vacsorán (amelyen küldöttségünk tagjain és a hírlapírókon kívül gróf Biszingen Ernő, Dr. Deák Leó és Hamm Ferenc is résztvett) Krámer Gyula ismertette budapesti utunk célját s meghívta a pesti kartársakat Ujvidékre. A meghívást örömmel fogadták, miután előzőleg levélben már megállapodtunk erre vonatkozólag a kérdéses lapok szerkesztőivel. Csütörtökön este érkeznek a fővárosi újságírók, akik három napig Ujvidék vendégei lesznek, hogy megismerjék szép városunkat, amelynek helyzetével és jelentőségével a világháború előtti földrajzokon nevelkedett magyar közvélemény nincs eléggé tisztában. Az Ujvidékre érkező hírlapírók névsora a következő: ifj. Bakos Ákos (Pest), Dr. Dió-

BRISTOL
SZÁLLODABUDAPEST
DUNAPARTON

Előkelő családi szálloda, olcsó árakkal. Egyágyas szoba 7 pengőből. Kétágyas szoba már 12 pengőből

Előzékeny kiszolgálás!

hogy valamelyik ujvidéki egyesületben van társasvacsora után...

haladunk el a tisztelgő szolgák és rendőrök előtt, hogy Ujvidéknek s az egész országnak jövőjét arra hivatottak irányítják, építik.

Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszternek az ujvidéki emlékiraton kívül még egy zenei elaborátumot adott át Dr. Kiss Lajos, aki egyelőre a DMKSz, de rövidesen alighanem a városi tanács megbízásából fogja megszervezni Ujvidék zenei életét, amelyre igen szép és könnyen megvalósítható tervei vannak.

Ha végiggondolom most ezt a kihallgatássorozatot, leginkább néhány érdekes apróságra emlékszem vissza: a belügyminiszter fekete nyakkendőt hord; a földművelésügyi miniszter blokkal a kezében mindjárt jegyzeteket csinált a fogadtatás alatt felmerült kérdésekről; a kereskedelmi miniszter „Szer-vusz Karcsi!”-val üdvözölte régi ismerősét, Dr. Wagner Károlyt; a kultuszminiszter megkérdezte, kik a küldöttség német tagjai s külön elbeszélgetett velük; a miniszterelnök megdicsérte a küldöttséget, hogy nyíltan és kertilés nélkül adta elő kívánságait, távozásban pedig feltűnő hosszan szorította meg Juhász József kérges kezét és szinte végigsímogatta a tekintetével az ujvidéki kiscigány napbarnított, derék magyar arcát...

szeghy Miklós (Új Magyarság), Félja Géza (Magyarország és Hid), Lakatos Vince (Új Nemzedék és Nemzeti Újság), Marsalkó Lajos (Függetlenség és Esti Újság), Tamás Ernő (Pesti Hírlap).

Az újságírók után, a közeli napokban vagy hetekben, újabb vendégeink lesznek. Mert a miniszterelnök és valamennyi miniszter megígérte, hogy addig nem döntenek semmiféle Ujvidéket érintő kérdésben, mielőtt városunkat és annak problémáit itt a helyszínen személyesen meg nem ismerték.

Ha így lesz, amiben nincs okunk kételkedni, akkor Ujvidék küldöttsége nem hiába járt Budapesten.

Blazsek Ferenc

Az arató Délvidék...

A magyar gazda, a magyar földművelés szerelmese a földnek. A földművelés az odaadó emberi munka istenáldotta, ősi formája. A magyar nép összeforrt a földdel, amelyen született, amely táplálja és megtartja és amelybe apái temetkeznek. A magyar megmunkálta, magyar vér és verejték által megöntözött föld nyújt kenyeret a megművelőnek de a nemzetnek is. Ennek a kenyéradó, nemzetápoló munkának a jelképe a kalászberegett mag. Ez az a halhatatlan mag, amely a magyar rónákon az aranyos kalásztenger élető hite, a nemzetmegmaradás és erősödés biztos alapja. S most, amikor a Délvidék arató magyarjainak kezében megpendül a kasza, amikor sorra dül előttük a kalászos rend, érezzük, hogy akárhogy is zug a háboruban álló világ nagy viharja, a magyar, mint történelme folyamán mindig, a helyén áll. A magyarság az aratást ünneppé avatta kezdetől fogva. De talán sohase éreztük at az aratás ünnepi nagyságát, lelki magyarság benségét annyira, mint ma. Az aratóünnepélyek színpompás, virágdíszes, harangzugú örömeiben ma jobban, mint máskor, több a megcsillanó szemek kalászos hite, méltóságjelésebb az arcok ragyogó bizalma, vorágzóbb az összedobbanó szívek és lelkek szent öröme. Áhítatba mélyült hálaimánk buzgóbban száll a vetések és aratások kenyereadó nagy Istenéhez. Mert megnyugvás és béke az aratás a testvériség közösségében, nemzethűségünk kapcsolatában és ünnepi szeretetszövettségünkben.

A magyar vetés megérett. A nagy magyar róna drága gyöngye, a Bácsvidék ontja az életet, a munka áldását, a mindennapi kenyeret. A kalásztenger ringásáról mindenki, aki magyar, érzi, hogy a Délvidék sokat szenvedett magyarsága nem veszített életerejéből. Mint a jó mag, kiállta a megpróbáltatást, ellenállt a pusztító viharnak. És most, amikor laratja első, huszonkét évre eljött igazi buzáját, meg kell mondanunk, hogy nagy munka az, szent munka ez az aratás. Hogy a kintől nemes, fáradságtól és álmatlanságtól megszentelt paraszti munka ma a magyar lélek-többtermelés egységében méltó helyére állott. A magyar föld örök hősé veritokes, nagyszerű munkájával ma a magyar jövődőt szolgálja. Azért áll be az aranykalászos föld terméssel áldott rendjei elé, hogy hitvalló módon megmutassa termését. Az élni akarás, az élni tudás felét adja minden délvidéki magyar, kit eddig ne mismert, vagy ismerni nem akart a trianoni világ. Pedig ami itt munka és termés volt, azt ezek az arató karok keltették életre. De mennyi könnyet kellett hullatniuk, mennyi keserűséget és megpróbáltatást elszenvedniük, amíg vége lett a trianoni bűnnek, amely az ugyanazon államtestben élő népek között nemzeti, gazdasági, politikai és kulturális alsóbb és felsőbbrendűséget teremtett, hogy bűnben fogant elgondolásait fenntarthassa.

A Délvidék aratói a magyar lélek igazságának és szeretetének harcosai. Huszonkét év történelmileg egészen új tapasztalatai, küzdelmei és meglátásai megmutatták nekünk, hogy mi a nemzetmegtartó és fenntartó erő bennünk. Mi tudjuk, hogy nem elég az ünnep mámoros lelkesedése. Az csak világosság. Ami arra való, hogy teendőinket még jobban lássuk. Az egységes szellemiségű, osztatlan magyar társadalomnak a munka új evangéliumát kell megteremtene. Ahol minden kimondott szó kötelező erejű és minden igaz munka visszavonhatatlan jog. A nemzetszeretet érzése önzetlen kötelesség és önzetlen jog a nemzetépítő

Bukovinai magyarok között a Bácskában

2 pengő — Barátság — Kalóka — Kultúra — Hála

Irtta: Simonffy Aladár

Valahol Bácskában, május-julius.

BACSTOPOLYA vasútállomásán felvirágozott vonat áll. A személykocsik már üresek, a teherkocsik körül nagy nyüzsgés folyik. Bukovinai magyarok jöttek. A tűző napsütésben a zöld pázsiton gyerekek játszanak. Az asszonyok halk szóval vigyázzák őket. Az emberek a nehéz poggyász körül foglalkoznak.

Hosszú autósor áll a rámpa mögött. A teherkocsikra most rakják fel a súlyos ládákat, a családok sok féltett kincsét: ruhát, edényt, mi egymást. Mert hogy üres kézzel senki sem jött. A honvédek is segítők, így hamar megy a munka.

— Feldülni! — hangzik nemsokára a parancs.

Öreg bukovinai magyar csak áll az egyik nagy teherautó mellett. A honvédsóffőr mosolyogva szól rá:

— Bátyám, menjen csak a személykocsikhoz és üljön fel!

— De itt a csomagom! — vágja vissza az öreg. Tekintete szinte rátapad a nagy ládára. A honvédsóffőr átérti a helyzetet:

— Ez a magáé, bátyám?

Amíg mutatja, már ugrik is fel a ládahalmaz tetejére, s onnan szól vissza:

— Elfelejté, hogy itt már magyarok éltek van: itt inkább hozzáteszünk valamit, mintsem hogy elveszzen bármilyen!

A katonanadrág zsebéből kis erszény, onnan néhány ezüstös csillogású pénz kerül ki. Úgyes, gyors mozdulattal siklik át a deszkarepedésen a pénz. Az öreg magyar csodálkozva néz, majd megindul. A honvédsóffőr fürgén kúszik le. Tekintetük találkozik, halkán, majdnem szégyenkezve mondja:

— Nem vettem észre, hogy látja...

BÁCS RÉGI földvára közelében, Vajszkán járok. Üres az egész telep. Egy teremtet lelkét sem talállok. Pedig itt vannak már a bukovinai magyarok. Végre, az egyik udvarban rábukkanok vagy nyolctíz kis magyarra. A gyepen hevernek, beszélgetnek. Közibük kucorodom:

— Apátok, anyátok merre van? — kérdem.

— Átmentek, oda a faluba — mondja egy kis legény.

— A mi szüleinkhez mentek, üsmerekdni — fűzi tovább egy másik — mert mi már minigittől itt vagyunk.

— Mi gyerekek pedig ájtóttünk, hogy az új gyerekekkel barátkozunk! — egészíti ki a harmadik.

Így, röpké néhány mondatból épül ki a nagy élmény: az újonnan jött magyarok elmentek, barátkoznak a régiekkel, az idevaló gyerekek pedig új pajtásokat keresnek. Rudyard Kipling jut az eszembe:

— Egy vérből valók vagyunk!

KALÁKÁBAN folyik a munka: a telep minden asszonya, embere dolgozik. Kint a mezőn folyik a szorgos munka, a bukovinai magyarok megmutatják, hogy nem hanyeslni szoktak, hanem szorgalmasan dol-

munka. Minden magyar számára egyaránt. A Délvidék mezőin megérlelt aranykalászos magyar tanúságok és tanúságok is egyaránt. Magyarságunk tanuja a vérről és kinnal megtartott föld és tanulság az, hogy e föld nélkül nem lehet magyar élet. A délvidéki magyar gazda és földműves nagy ünnepet ült az idén Pé-

ter-Pálkor. A nemzet emelkedés aranykalászos ünnepe. Életjoga ünnepe.

Peng a kasza, egymásra dőlnek a gabonakalászosok, hogy aztán kérébe rakva keresztekben várják meg a belőlük áradó új életet. A mindennapi kenyeret.

KRISTÁLY ISTVÁN

MOSOLYGÓ két leánnyal állok szemben: két fiatal tanítónő. Nem árulom el, hogy hol láttam őket, elég annyi, hogy az egyik új bukovinai magyar telepen találkoztam velük. Szemükben tűz ég, fiatalok, kedvesek, mosolygósak: csak rájuk kell nézni, s az ember tudja — megtalálják az igazi hangot a kis magyarok szívéhez.

Ez a típus, az új, a fiatal magyarság harcos típusú tanítónői, akik a kezdet nehézségeit is mosolyogva fogadják, nevelnek, ha esik az eső, nevelnek, ha bármi is történik és nevetésükkel megnyitnak minden szívet. Így végzik munkájukat is, ezt a nagy, fontos hivatást, amikor a messzi hontalanságból jött magyarokat bekapcsolják a nagy magyar kultúrközösségbe. Szerencsés kéz hozta ezeket ide — bár talán mentől többet ebből a nagyszerű típusból.

ÖRÖM NÉZNI a bukovinai magyarokat, akiket a bácskai magyarság is osztatlan örömmel fogad. Testvér a testvérral találkozik, mind megtalálja jó és nyugodt megélhetését. A biztos pusztulásból kimentett bukovinai magyarság a bácskai magyarság körében telepedett le. Horthy Miklós országlásához fűződik az a történelmi tény, amikor

magyar földön első ízben kapott a magyarság is ingyen földet.

Mert idegen kapott itt — idegenek jóvoltából — bőven magyar földet, ingyen, de magyar csak most kap első ízben.

Ezt nem nézi senki irigy szemmel, mert ma már mindenki tudja, hogy a bácskai magyarság, amelyet a kétvéztizedes idegen uralom mindentől kismémmizett, éppen úgy hozzájut az öt megillető részhez, mint most az idetelepített bukovinai magyarság megkapta a neki járó részt.

Ezért nem hallani féltékeny szót: ezért megelégedett mindenki.

CSAK AZSIÁBAN láttam még mását annak a furcsa, megfoghatatlan hírszolgálatnak, amellyel a napokban újra a Bácskában találkozottam.

A német-országi hadjárat kitörésének napján volt. Vasárnap reggel. Bukovinai magyar települők kis eldugott falucskájában nevetett rám a kelő Nap. Aggodalmas pillantással fogadott néhány öreg magyar:

ter-Pálkor. A nemzet emelkedés aranykalászos ünnepe. Életjoga ünnepe.

Peng a kasza, egymásra dőlnek a gabonakalászosok, hogy aztán kérébe rakva keresztekben várják meg a belőlük áradó új életet. A mindennapi kenyeret.

KRISTÁLY ISTVÁN

— Mondja, igaz: a német, meg az orosz összittjötték?!

Egy falucskában hangzik a kérdés, ahol nincs rádió, nincs pósta, de nincsen vasút sem. Hajnalban indult meg a mai idők egyik legnagyobb harca — reggel nyolckor, a kis félreeső magyar faluban már tudnak róla.

— Vajh mi van a rég volt házunkkal? Hisz ott voltunk, közvetlen az orosz mellett...

Aggódás, de egyben hála könyököl ki a nedves szempárból, imádságszerűen morzsolja a szót:

— Hála legyen Horthy Miklósnak, Istenke vigyázza minden lépését, ahogy minket kihozott onnan, s nem hagyott a pusztulásban!

Érettségi a zombori kereskedelmi iskolában

A zombori m. kir. állami kereskedelmi iskola érettségi vizsgálatára jelentkezett 56 jelölt, akik a vizsgálatot

mind sikerrel állották meg

és pedig jeles eredménnyel érettek: Grüling János, Jefremov és Pető Kamilló. Jól érettek: Cservenka Piroksa, Duacsék Valéria, Gagrscin Ilona, Gál Márta, Grubacski Györgyi, Lestár Teréz, Popov Miladin, Spreiczter Ilonka, Anzer Sebestyén, Zsuffa Mária, Bergel Tibor, Csákány István, Drasinowr Gyula, Eisele Bálint, Fernbach István, Kaufmann Miklós, Matisz Sándor, Törteli Ervin, Vlaszkalics Tihamér, összesen 19.

Érettek: Blazsek Mira, Entrmann Jolán, Horn Ella, Floszberger Irén, Kozarszki Náda, Miskovics István, Novák Iván, Plavsics Milinka, Sigmund Elvira, Szelinger Anna, Fopolyszki Náda, Szlavkovics Dara, Tyurics Iholvka, Vászics Vidoszáva, Bruck Péter, Burnáty János, Csima Gyula, Eisele József, Katanics Vitomir, Marjanovics János, Nau János, Neupert Ferenc, Pavkov János, Pavkov Miléta, Pavkov Milos, Palanacski Mladen, Rukober József, Schubert Ferenc, Szloboda József, Sztojsics Radoszláv, Takács András, Tomasevics Zsvikó, Tordy József, Tucákovics Zsárkó, 34 jelölt.

A nyelvi írásbeli dolgozatot 8 jelölt készítette el magyarul, mindannyian sikeresen. A szóbeli vizsgálaton a német vagy francia nyelvből, áruismeretből, Magyarország s a világ földrajzából tőbben, sőt egy jelölt, Pető Kamilló, a jogi ismeretekből is magyar nyelven felelt.

Az eredmény kihirdetése után Magassy Antal, a vizsgálo bizottság elnöke, beszédet intézett a végzett növendékekhez, figyelmeztette őket az intézet iránt való hálára, egymás megbecsülésére,

a szentistváni állameszméhez való törhetetlen ragaszkodásra

és a magyar haza iránt való köteleltségeikre, majd a vizsgálóbizottság legjobb kívánságaival bocsátotta el őket életük útjára.

Az újvidéki piacon tegnap már harminc fillérért adták a tej literjét

A közönség saját érdekében cselekszik, ha nem fizet többet 30 fillérenél

Ujvidék fogyasztó közönsége örömmel fogadta azt a hírt, hogy a városi katonai parancsnokság árelenőrző hivatala 30 fillérenél magasabb árát. Egészen természetes, hogy a tejáraknak nem tették ez az ármegállapítás és azonnal küldöttsegileg keresték fel az árelenőrző hivatalt.

Ujvidék tejellátása valami egészen különleges, ami az anyaországban ismeretlen. Itt ugyanis legnagyobb részt nem maguk a gazdák, illetve tejtermelők adják el a tejet, hanem közvetítő árusok. A gazda otthon, falusi vagy szállási istállójában eladja a tejet az árusoknak, akik azt behozzák a városba és itt eladják. Vannak Ujvidéken is tejtermelők, akik azonban nem mezőgazdák, hanem csak tehenesgazdák és a takarmányt drága pénzen kicsinyben, üzletekben veszik. Egészen természetes, hogy ez nagy mértékben megdrágítja a tejet.

Az újvidéki árelenőrző hivatal az anyaországi viszonyok alapján akarja nálunk is rendezni a tejellátás kérdését. Magyarországon, pontos számítások alapján megállapították, hogy a gazdának a tej literje 24.7 fillérére kerül. Budapestnek ennek alapján 32, illetve 34 fillérbe kerül a házhoz szállított, palackozott tej. Már pedig, amíg a tej a gazdától a budapesti háziasszony konyhájáig kerül, sok költséggel terheli meg, így szállítás, kezelés, jegelés, stb. és mégis mindössze 7.3, illetve 9.3 fillérenél drágább, mint a termelőnél.

Ez azért fontos, mert az Ujvi-

dékre jövő falusi tejárak az azt mondják, hogy ők 25 fillért fizetnek a gazdának a tej literjéért és legalább 15 fillért kell literenként keresniük, mert ellenkező esetben nem fizetődik ki számukra a tej behozatala. Az újvidéki tehenesek pedig, akik kicsinyben vásárolják a takarmányt, a magas takarmányárakra való hivatkozással kérték az eddigi 40 fillérenél fenntartását. A katonai parancsnokság árelenőrző hivatalának vezetői azonban kijelentették, hogy szó sem lehet a 40 filléres tejárakról, akkor, amikor Budapestben 32 és 34 fillér a házhoz szállított palackos tej literje. Az újvidéki tejáraknak és teheneseknek gazdának maguknak kell gondoskodniuk arról, hogy olcsóbban vegyék a tejet a termelőtől és olcsóbban szerezzék be a takarmányt is. Lehetetlen állapot lenne ugyanis az, ha Ujvidéken drágább lenne a tej, mint Budapestben.

Egészen természetes, hogy az árelenőrző hivatal, amely a közönség érdekében szállította le a tej árát, csakis akkor érhet el eredményt az árdragítás elleni küzdelemben, ha a közönség maga is segítségére siet. Éppen ezért senki se fizessen többet 30 fillérenél a tej literjéért, mert nemcsak azt büntetik meg, aki többet kér 30 fillérenél, hanem azt is, aki többet ad érte. A piacon különben bőven van tej 30 fillérért és ha a közönség nem ellensége saját zsebének, akkor sem fizet többet 30 fillérenél és néhány nap múlva minden tejes kénytelen lesz 30 filléret a tejet adni.

Jedinstvena cena žitarica i meljavina brašna

Vojni komandant grada Ujvidék, pod brojem 545/1941 izdao je sledeću

NAREDBU

o regulisanju jedinstvene cene pšenici, raži, zobi i ječmu kao i njihovim meljavinama, nadalje kukuruznom brašnu, hlebu i zemičkama.

A) REGULISANJE CENE PŠENICI

I. Žito

Cena žitu, sa sadržinom ispod 2% stranih mešavina, jedinstveno i poslovnom usancama odgovarajuće, iz 1940 ili ranijih godina, u težini 78 kg. hl., pri kupovini količina po 15 tona, utovareno u vagone od 15 tona, ili lađu, jeste 25.— Pengő po metarskoj centi.

Ukoliko se na otkup nudi žito, čiji kvalitet odgovara gornjim uslovima, ima se preko otkupne cene platiti još kao dodatak od 50 filira za svaku metarsku centu. Uslovi su sledeći:

- besprekorno zdravstveno stanje, bez klica, zadaha i žara, najviše 2% zrna sa ubodom od stenica,
- najmanja težina 81 kg.,
- manje od 1% strane materije,
- pretežno čelična zrna jednake veličine, punoće i oblika.

II. Raž

Cena ražu, sa sadržinom ispod 2% stranih mešavina, zdravom, poslovnom usancama odgovarajućom, iz

1940 ili ranijih godina, u težini 71 kg. hl., pri kupovini partija po 15 tona, utovareno u vagone od 15 tona ili lađu, jeste 23.— Pengő po metarskoj centi.

III. Zob.

Cena zobi, sa sadržinom ispod 2% stranih mešavina, zdravoj, poslovnom usancama odgovarajućoj, iz 1940 ili ranijih godina, u težini 41 kg. hl., pri kupovini u partijama od 15 tona, utovareno u vagone po 15 tona ili lađu, jeste 25.— Pengő po metarskoj centi.

IV. Ječam

a) najveća proizvođačka cena ječma za hranu, srednjeg kvaliteta jeste 22.— Pengő po metarskoj centi,

b) najveća proizvođačka cena ječma za hranu prvoklasnog u težini od najmanje 65—66 kg. jeste 23 Pengő po metarskoj centi,

c) najveća proizvođačka cena ječma za pivo je prema kvalitetu i po metarskoj centi sa 5.— Pengő veća od cene ječma za hranu.

Gornje cene razumevaju se pri kupovini u partijama po 15 tona, utovareno u vagone od 15 tona, ili lađu.

Cene ječmu imaju se smatrati kao maksimalne, te za ječam, koji bi imao veću sadržinu stranih materija no što to propisuju poslovne usance, ili bi roba lošijeg kvaliteta bila, mogu se niže cene plaćati.

Nyugalom és legjobb nyaralás

SIÓFOKON

A Fürdőigazgatóság szállodájában!

Kérjen prospektust. — Fürdőigazgatóság Siófok. — Telefon: Siófok 1

Ako bi gazda, ili trgovac manju količinu, t. j. ne celu vagonsku partiju žita, zobi, raži ili ječma, bez utovara u vagon ili lađu, već dostavom u slagalište prodao, mogu se u ime troškova, a na teret prodavca od kupovne cene odbiti ovi troškovi: efektivni troškovi oko sakupljanja, i to taksa merenja, kalibriranja, podvoz do železničke stanice, utovar u lađu, manjak od pola od sto, koji je nastao prilikom dovoza ili pretovara, kirija za slagalište, osiguranje protiv požara kao i troškovi za upotrebu vreća.

Trgovci, hrišćani, iz mesta, koje je odredio sreski ili gradski komandant vojne uprave, — a koji mogu samo meštanima robu prodati — imaju žitaricu uz cenu od 70 filira veću isporučiti ab slagalište po metarskoj centi, no što je to gore predviđeno.

Ukoliko na raspoloženu stojeca količina ne bi pokrivala tražnju dužan je istu preko vojne komande iz najbližeg slagališta Futura nabaviti uz cenu od 70 filira već ab slagalište ili ab vagon, po metarskoj centi, no što je to gore predviđeno. Ako bi kupac tražio, da se pšenica liferuje preko Futura u svoju opštinu ili na najbližu železničku stanicu, može efektivne troškove podvoza gornjim cenama priračunati.

B) CENA MELJAVINAMA U MLINU

Naredba o mešanju meljavina od žita i raži za pečenje hleba br. 806/Föv. kat. közig. od 29/IV. 1941 ostaje nepromenjeno na snazi.

Cenu jedinstvenog pšeničnog brašna (E. B.), pšenične prekrupe, pšeničnog brašna 0 i jedinstvenog ražnog brašna (R. L.), kao i kukuruzne prekrupe, kukuruznog brašna (T. L.) i mekinje propisujem ovako:

I) Pšenično brašno

Pšenična prekrupa P. 50 po 100 kg.; O brašno P. 49 po 100 kg.; Jedinstveno pšenično brašno (EB) P. 17 po 100 kg.; Pšenične mekinje P. 17 po 100 kg.

II. Ražno brašno

Jedinstveno ražno brašno Pengő 36 po 100 kg.; Ražne mekinje P. 17 po 100 kg.

III. Kukuruzno brašno

Prema ceni kukuruza u zrnu po 23 Pengő od 100 kg.

Kukuruzna prekrupa P. 42.50 po 100 kg.; Kukuruzno brašno (TL) P. 31 po 100 kg.; Kukuruzne mekinje P. 16 po 100 kg. Kukuruzna klica P. 64 po 100 kg.

Cena kukuruznoj klici od 64 P. odgovara klici sa uljanom sadržinom od 20 od sto. Prema različiti uljane sadržine plaća se prema postotku ulja više ili manje sa 3 P po met. centi.

Mlinovi koji se bave ostranjenjem kukuruznih klica a ujedno proizvode i kukuruznu prekrupu, dužni su na svaku unovčenu metarsku centu kukuruznog brašna u korist poštansko-čekovnog računa 176.993 br. H. M. kat közig. letét számla. Budapest uplatiti svotu od 2.85 P. dok mlinovi, koji se bave samo sa ostranjenjem klica, svotu od 0.95 Pengő u korist istog računa.

Cene meljavinama važe ab mlin, sa utovarem u kola, ili u vagon na železničkim stanicama, zajedno sa vrećama i plaćanje u gotovom.

Ako kupac donosi vreće, mlin ima od cene po metarskoj centi odbiti 1.20 Pengő.

Ako se plaćanje vrši posle osam dana, mlin može najviše 2% priračunati.

Gornjim cenama meljavina može priračunati još i efektivne podvozne troškove prilikom donošanja žitarica u mlin. Srazmerni deo ovih troškova ne može biti veći od 1.— P. za svaku metarsku centu meljavine.

Ujvidék, 4 jula 1941 god.

vitéz Bayer Ferenc s. r.
kr. ug. General,
vojni komandant grada

««(||||)»»

ODREĐIVANJE TRGOVACA ZA PRODAJU ŠEĆERA NA MALO

Pozivam sve špecerajске trgovce na području grada Ujvidék, koji imaju obrtne dozvole, a koji su mađarske, nemačke ili hrvatske narodnosti, ili srpske narodnosti oni, koji su nastanjeni u Ujvidéku ili Bačkoj još od pre 31 oktobra 1918 godine, a žele se baviti prodajom šećera na malo (neposredno potrošačima), neka dostave svoje molbe Vojnoj komandi grada. Molbe treba zavesti dati u gradskom zvanju za javnu opskrbu (palata berze na prvom spratu).

U molbi treba navesti ove podatke: a) ime i prezime, b) veroispovest, c) narodnost, d) godina rođenja, e) broj nameštenika i njihova narodnost.

Molbi treba priložiti i mađarski prevod obrtne dozvole.

U molbi treba pod krivičnom odgovornošću izjaviti, da podaci molbe, kao prevod obrtne dozvole odgovaraju istini.

Lica, koja se smatraju jevrejima, ne mogu tražiti dozvolu na prodaju šećera.

Poslednji rok za predaju molbi je 8 jula 1941 god. 12 časova u noćne.

vitéz Bayer Ferenc s. r.
kr. ug. General,
vojni komandant grada

««(||||)»»

KOMUNISTIČKE LETKE TREBA PREDATI!

Vojna komanda grada Ujvidék izdala je sledeću

NAREDBU

Određujem konfiskovanje i predaju svakog primerka letka izdatog s nazivom „Radnici, seljaci i građani Jugoslavije“ i potpisom centralnog komiteta jugoslovenske komunističke partije, a umnoženog na mađarskom i srpskom jeziku, ma gde bi se našao.

Pozivam građanstvo, a ukoliko bi se nalazilo u posedu takvog letka neka isti odmah preda ispostavi kr. ug. policiji.

Protiv lica, koja bilo da izrađuju letke, ili ih ne predaju, ili ih skrivaju, ili ih ma na koji način proturaju — pokreniću krivični postupak i odrediću interniranje, ukoliko njihovo delo ne podleži postupku prekog suda.

Ujvidék, 4 jula 1941 god.

vitéz Bayer Ferenc s. r.
kr. ug. General,
vojni komandant grada

M. KIR. HONVÉD VEZÉRKAR FŐNÖKE

7000/Vkf. kat. közg. 1941. szám.

Hirdetmény

A GABONACÉPLÉS, TOVÁBBÁ A GABONA- ÉS LISZTFORGALOM SZABÁLYOZÁSA

A katonai közigazgatás alatt álló területen a közlekedés zavarta lánsságának biztosítása érdekében az alábbiakat rendeltem:

Általános rendelkezések

1. §. (1) Ennek a rendeletnek hatálybalépésétől kezdve további intézkedésig gabonát csépelni, valamint e rendelet hatálybalépése és az 1942. évi július hó 31. napja közötti időben gabonát és gabonaőrleményeket forgalombahozni és felhasználni csak ennek a rendeletnek a korlátai között szabad.

(2) E rendelet szempontjából gabonának számít a buza, a rozs, a kétszeres, a zab és az árpa (kivétel a kopasz árpa).

Cséplés

2. §. (1) Kézierővel, vagy nyomtatással gabonát csépelni általában nem szabad. Kézierővel, vagy nyomtatással való cséplésre azonban az illetékes járási (városi) kat. parancsnokság indokolt esetben engedélyt adhat. A kévekötéshez és zsupszalmának szükséges rozst, a községi előjáróság (városi kat. parancsnokság) engedélyével kézierővel is szabad csépelni.

A cséplés eredményének számbavétele

3. §. (1) Az, aki gabonát gépterővel, vagy járgányos cséplőgéppel csépel, mázsakönyvet, cséplési naplót vezetni és cséplési eredménylapot köteles kiállítani. Aki a 2. §. (1) bekezdése alapján kézierővel, vagy nyomtatással való cséplésre kapott engedélyt, csupán cséplési eredménylapot köteles kiállítani. A járgányos cséplőgép tulajdonosát a községi előjáróság (városi kat. parancsnokság) felmentheti a mázsakönyv és cséplési napló vezetése alól, ha a cséplést kizárólag a saját gabonáját csépeleli el (és az említett nyilvántartások vezetésére nem képes). A cséplési eredménylap kiállítása alól felmentést adni nem lehet.

(2) Gépi erővel, vagy járgányos cséplőgéppel való cséplés esetén az előbbi bekezdésben megjelölt nyilvántartásokat a cséplőgép tulajdonosa (bérelője), vagy annak megbízottja, vagy nyomtatással való cséplés esetén pedig a cséplő, vagy megbízottja vezeti. Kézierővel, vagy nyomtatással való cséplésnél indokolt esetben a községi előjáróság (városi kat. pság) maga gondoskodhat a cséplési eredménylap kiállításáról.

(3) A mázsakönyv és a cséplési napló vezetéséhez, valamint a cséplési eredménylap kiállításához szükséges nyomtatványokat az érdekeltek a községi előjáróságnál (városi kat. pság) kötelesek igényelni. A mázsakönyvet és a cséplési naplót a községi előjáróság (városi kat. pság) darabonként 1.— P, a cséplési eredménylapot darabonként 20 fillér térítési díjért adja ki az igénylőknek.

(4) A mázsakönyv, a cséplési napló és cséplési eredménylap kiállításához szükséges tudnivalókat a cséplési napló első és utolsó lapjai tartalmazzák.

A cséplés ellenőrzése

4. §

(1) A mázsakönyv, a cséplési napló és a cséplési eredménylapok szabályszerű vezetését, illetőleg kiállítását rendszeresen ellenőrizte-

(2) Ha a cséplőgép tulajdonosa (bérelője), vagy megbízottja az említett nyilvántartásokat az ellenőrző közeg figyelmeztetése ellenére szabálytalanul vezeti, az illetékes járási (városi) kat. pság a cséplőgép mellé, a cséplőgéptulajdonos költségére, állandó ellenőrt rendelhet ki.

A béréselő keresete

5. §

A béréselő a cséplésből az egyes községekben (városokban) szerzett saját gabonakeresetét köteles haladéktalanul a Hombárnak (9. §.) megvétele felajánlani, míhelyt a cséplést a községben (városban) bevégezte. A keresményből azonban megtarthat annyit, amennyit abból a 13. §. (1) bekezdés értelmében vámörlesben megörölthet.

A gabonalap.

6. §

(1) Mindazok, akiknek tulajdonába akár termelés, akár bérleti, haszonbérleti vagy szolgálati- (munka) szerződés alapján más címen 1941. évi termésű gabona jut, kötelesek a községi előjáróságtól (városi kat. pság-tól) gabonalapot kérni.

(2) A gabonalap célja a gabona felhasználásának és forgalmának ellenőrzése, szükség esetén a tulajdonosok elszámoltatása, valamint a vámörlési jogosultság igazolása. Egy tulajdonosnak legfeljebb annyi gabonalapja lehet, ahány önállóan vezetett gazdasága van. Annak, akinek csak egy község (város) területén van földbirtoka, avagy földbirtoka nincs, egy gabonalapja lehet. Egy háztartásban élő személyek esetében csak a háztartás feje részére kell gabonalapot kiállítani. Erre a gabonalapra jegyzi fel a hatóság a háztartás tagjainak gabonakeresményét is. A gabonalapon feljegyzésre kerül a tulajdonos családtagjainak száma, valamint az, hogy a gabonalap tulajdonosának mennyi gabonája termelt, illetőleg, hogy a tulajdonos egyéb címeken mikor és mennyi gabonához jutott.

(3) A gabonalapot a községi előjáróság (városi kat. pság) állítja ki. Az 50 kataszteri holdnál nagyobb mezőgazdasági ingatlanon gazdálkodók sárga színű gabonalapot, mások pedig zöld színű gabonalapot kapnak A gabonalap kiállítása díjtalan.

(4) A jogosult a gabonalapot a cséplés befejezése előtt is igényelheti, ha a cséplés részleges eredményéről eredménylap (3. §. (1) bekezdés) már beérkezett a községi előjárósághoz. (városi kat. psághoz). Ebben az esetben a további cséplési eredmények feljegyzése végett a csépléstől legkésőbb a cséplés befejezésétől számított 8 nap alatti köteles gabonalapját a községi előjáróságnál (városi kat. pságnál) bemutatni.

(5) A gabonalapon feltüntetett gabonából történt minden eladást és örletést a gabonalapon fel kell jegyezni. A feljegyzés a vevő, illetőleg a malom kötelessége.

7. §

(1) Bér, haszonbér, vagy természetbeni szolgáltatás címen a kötelezett csak annak szolgáltathat ki gabonát, aki a 12. §. értelmében vámörlésre jogosult és csak annyi gabonát adhat ki, amennyi gabonát a jogosult a községi előjáróság (városi kat. pság) engedélye alap-

Fő a nyugalom,

az idegek épségben tartása a mai gondokkal terhelt világban. Ennek alapfeltétele a jó gyomor, az egészséges emésztés, rendes vérkeringés. Orvosi tanács és ellenőrzés mellett igyon tehát Mira gläubersós gyógyvizet, mely gyógyítja a gyomor-, epebántalmakat, megelőzi emésztési és vérkeringési zavarait, nyugodt, egészséges embert teremt Önből. Kapható: patikákban, drogériákban és jobb fűszerkereskedésekben. Viszonteladói képviselő: Cselikovits Testvérek, Újvidék.

ján vámörlesben felörölthet. A természetben megállapított szolgáltatást, amennyiben gabonában kiélegíteni nem lehet, illetve nem szabad, az azzal kapcsolatban később kiadandó rendeletben megállapított gabonárák alapul vételével pénzben kell kifizetni. Ez utóbbi rendelkezés nem vonatkozik a mezőgazdasági cselédeknek és munkásoknak (aratóknak, cséplőmunkásoknak stb.) szerződés alapján járó gabonára.

(2) A bérleti és haszonbérleti szerződés, a szolgálati (munka) szerződés, vagy egyéb természetbeni szolgáltatás címen az elcsépelelt gabonából kiadott mennyiséget az arra a célra szolgáló kereseti kimutatáson be kell jelenteni a községi előjárósághoz (városi kat. parancsnoksághoz). A szükséges nyomtatványt a községi előjáróságnál (városi kat. pságnál) díjmentesen lehet megszerezni.

(3) A községi előjáróság (városi kat. pság) az előbbi bekezdésben említett személyek részére, az ott említett jelentés alapján állít ki gabonalapot.

8. §

(1) Aki gabonalapját elveszti, köteles ezt 8 nap alatt a községi előjáróságnál (városi kat. pságnál) bejelenteni és gabonalap-másolatot kérni. A gabonalap másolatát a községi előjáróság (városi kat. parancsnokság) a cséplési eredménylap, illetve a kereseti kimutatás adatai alapján állítja ki.

(2) Aki gabonalapját elveszti, ezzel vámörlési jogosultságát is elveszti.

Ki jogosult gabona és liszt vásárlásra?

9. §

Gabonát csak a »Hombár«, mint a Futura gabonagyűjtési főosztálya (a továbbiakban a Hombár), ennek főbizományosai és fényképes igazolvánnyal ellátott albizományosai, valamint a Hombár főbizományosai-ként azok a malmok vásárolhatnak, amelyek erre kifejezetten feljogosítottak.

(3) Az egyes üzemek által vásárolható sörárpa és ipari árpa mennyiségének megállapítását magának tartom fenn.

Szállítás.

11. §

(1) Gabonát és lisztet a kat. közg. alatt álló elfoglalt területen onnan az anyaországba és fordítva csak e »Hirdetmény«-emmel egyidejűleg kiadott szürke színű szállítási igazolvánnyal szabad szállítani; a Hombár szárazbélvezőjével ellátott fuvarlevél alapján történő szállítás esetén azonban szállítási igazolványra nincs szükség. A szállítási igazolványt a gabona, vagy a liszt feladási helye szerint illetékes községi előjáróság (városi kat. parancsnokság) állítja ki. A szállítási igazolvány eredeti példányát és I. sz. másolatát a kiállító hatóság a feladó felé kiadja, a II. sz. másolatát a címzett lakóhelyének községi előjárósághoz (városi kat. parancsnoksághoz) továbbítja, míg a III. sz. másolata a kiállító hatóságnál marad.

A szállítási igazolvány eredeti példánya a szállítás alatt lévő gabona forgalmának ellenőrzésére, az

I. sz. másolat a feladó eredeti gabonakészletéből elszállított mennyiség elszámolására, a II. sz. és III. sz. másolat pedig nyilvántartási és ellenőrzési célra szolgál.

(2) Közforgalmu vasutnak, postának, hajózási vállalatnak, valamint fuvarozási vállalatnak gabonát és lisztet fuvarozás végett csak akkor szabad elfogadnia, ha a feladó (szállító) érvényes szállítási igazolványt, vagy a Hombár szárazbélvezőjével ellátott fuvarlevelet átadja és az előbbi esetben a fuvarlevél megfelel a szállítási igazolványon szereplő címzettnak.

Vámörlés.

12. §

(1) Vámörlésre (vámcsérelésre) jogosultak:

1. azok a mezőgazdák (földbirtokok, haszonbérlelők, bérlők), akik a földet saját kezelésben művelik s egyéb kereseti tevékenységét nem folytatnak, illetve más jövedelmük nincs, a háztartási és gazdasági szükségletüknek megfelelő gabonamennyiségre;

2. azok a földtulajdonosok (haszonélvezők) és földhaszonbérlelők, akik a mezőgazdaság mellett más kereseti tevékenységet folytatnak, illetve más jövedelmük is van, a háztartási és gazdasági szükségletüknek saját termelésű gabonájukból fedezhető mennyiségére;

3. a haszonbérbe adott mezőgazdasági művelés alatt álló földbirtokok tulajdonosai, illetve haszonélvezői, a haszonbér fejében kapott gabonából a saját háztartási és gazdasági szükségletüknek megfelelő mennyiségre;

4. a mezőgazdaságban alkalmazott tisztviselőknek, gazdasági cselédeknek és azok családtagjainak gyógykezelésére alkalmazott orvos, továbbá az állatok gyógyítására alkalmazott állatorvos a szerződés alapján ilyen minőségben kapott gabonajárandóságából a háztartási és gazdasági szükségletének megfelelő mennyiségre;

5. az állandó mezőgazdasági alkalmazottak ebben a minőségben kapott (konvenció) gabonájukból a háztartási és gazdasági szükségletüknek megfelelő gabonamennyiségre;

6. az időszakos mezőgazdasági (részes, sommás és napszámos) munkások, ideértve a cséplőgépvállalkozókat és a gépnél alkalmazott munkásokat is, háztartási és gazdasági szükségletüknek megfelelő gabonamennyiségre;

7. az olyan önálló kereseti tevékenységet folytató iparosok, akik egy, vagy több mezőgazdaság részére előzetesen megállapított gabonajárandóságért vállalkoznak a megállapodás tartama alatt a gazdaságban rendszeresen előforduló ipari munkák elvégzésére, a megállapodás alapján kapott gabonából, a háztartási és gazdasági szükségletüknek megfelelő gabonamennyiségre;

8. a gabona vámörlését (vámcsérelését) vagy darálását végző malom üzemben tartó tulajdonos, haszonélvező vagy bérlő a vámörlési (darálás) díj fejében szedett gabonából saját háztartási és gazdasági szükségletének megfelelő mennyiségre;

9. a 8. pont alatt említett malom alkalmazottai, a vámkeresetből mun-

Két olcsó hét! Julius 6-19-ig
Most vegyen könyvet!
Szezonvégi árusítás!
 Óriási választék **leszállított árú**
könyvekből
A magyar irodalom
remekai filléres áron
 Egyesületi könyvtáraknak külön
 engedmény, amennyiben szükségle-
 tüket július hó 19-ig szerzik be

Globus
 magyar könyvesbolt
 Ujvidék, II., Rakóczi Ferenc ut 42
Tekintse meg kiralatainkat!

kabér fejében kapott gabonából saját háztartási és gazdasági szükségletüknek megfelelő mennyiségre;

10. az állami, vármegyei, községi, közbirtokossági, valamint az egyházközségi (hitközségi) alkalmazottak, vagy nyugdíjasok, ha javadalmazásukat, vagy annak egy részét érvényes jogszabály értelmében gabonában kapják, a javadalmazásuként, vagy kegyuri járandóság fejében kapott gabonából a saját háztartási és gazdasági szükségletüknek megfelelő mennyiségre;

11. aki gabonában fizetendő életjárandóságért ruházta át mezőgazdasági ingatlanát, a természetben kapott gabonából a saját háztartási szükségletének megfelelő mennyiségre.

(2) Vámörlési jogosultság megállapításánál mezőgazdaságnak kell tekinteni a szántó-, a kert-, a rét-, a szőlő-, a legelő és az erdőgazdálkodást.

(3) Állandó mezőgazdasági alkalmazottnak kell számítani a szoros értelemben vett konvenciók háztartási cselédekén kívül a gazdaságban alkalmazott gazdatisztet, erdőmérnököt és egyéb erdészeti szerezélyzetet, ispánt, vincellért, gépészt, gépkocsivezetőt, belső cselédet, nyugdíjat vagy kegydíjat élvező ilyen volt gazdasági alkalmazottakat és hátramaradottakat, továbbá kizárólag egy gazdaságban alkalmazott konvenciók iparosokat.

13. §.

(1) A vámörlésben felörölhető gabonamennyiséget a községi elöljáróság (városi kat. pság) feljegyzi a gabonalap »vámörlési tanusítvány« részére. A vámörlési tanusítványt a vámörlésben egész évre felörölhető gabonamennyiségről kell kiállítani, tekintet nélkül arra, hogy a jogosultnak a vámörlési tanusítvány kiállításai idejében mennyi gabonája van.

(2) A vámörlésre jogosult családtagjainak és belső cselédeknek számában beálló évközi változásokat a községi elöljáróságnál (városi kat. parancsnokságnál) 8 nap alatt be kell jelenteni. A bejelentés alapján a községi elöljáróság (városi kat. pság) a vámörlési tanusítványon megfelelően helyesbíti a vámörlésben felörölhető gabona mennyiségét.

(3) A vámörlésre jogosult a vámörlési tanusítványok feltüntetett mennyiségből az 1941. év július—december hónapjaiban az egész évre engedélyezett gabonamennyiség felét, az 1942. év január—március hónapjaiban az egész évre engedélyezett gabonamennyiség egynegyed részét, április—június hónapjaiban pedig ugyancsak az egész évre engedélyezett gabonamennyiség egynegyed részét öröltheti fel.

14. §.

(1) A gabonalap vámörlési tanusítvány című rovataiba, a malom a

vámörlés alkalmával köteles feljegyezni az örölés idejét, az örölésre behozott gabonamennyiség tisztítás előtti súlyát és a vámfeljegyzési (vámcsere) könyv sorszámát. A bejegyzést a malom tulajdonosa (bérelője) vagy megbízottja aláírással és a malom bélyegzőjével köteles el látni.

(2) A vámörlés alkalmával a malom köteles a vámfeljegyzési (vámcsere) könyvnek a »vámörlési jogosultság igazolása« című rovataiba a gabonalap nyilvántartási számát és a gabonalapot kiállító község (város) nevét feltüntetni.

Büntető rendelkezések.

15. §.

(1) Az, aki a jelen rendeletben foglalt intézkedések ellen vét — amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezések alá nem esik — kihágást követ el és annak megfelelően büntetettetik.

(2) A gabonát és a lisztet, amelyre nézve a kihágást elkövették el kell kobozni. Arra a gabona- vagy lisztmennyiségre azonban, amelyet az elítelt a 13. § (1) bekezdése értelmében vámörlésben megörölthet, továbbá, amely a gazdaságának folytatásához nélkülözhetetlen szükséges, az elkobozást mellőzni kell. Az elkobzott gabona, illetőleg liszt értékesítéséből befolyó összeg teljes egészében az államkincstárt illeti.

(3) Azt, aki a kihágás felderítése körül különös érdemeket szerzett, a D. hds. kat. közg. csop. pk-a — kérelemre — a lefolytatott kihágási eljárás során elkobzott gabona vagy liszt értékének 1/5 részéig terjedhető jutalomban részesítheti.

Hatálybalépés.

16. §.

Ez a rendelet a kihirdetés napján lép hatályba.
 Budapest, 1941. június 30-án.

WERTH HENRIK s. k.
 gyalogsági tábornok, a m. kir. honvéd vezérkar főnöke.

Megrendítő csónak-szerencsétlenség Palicson

Feiborult a vitorlácsónak, egy leány a vízbe fullt

Szabadkáról jelentik: Vasárnap délután borzalmas csónakszerencsétlenség történt Palicson. A strand fürdőzői két óra felé kétségbeesett segélykiáltásokra lettek figyelmesek.

Egy felborult vitorlácsónak mellett ötven fuldokolnak.

mintegy 70 méterre a parttól, ahol a víz mélysége már meghaladja a 3 métert. Több férfi és cserkész ugrott nyomban a vízbe és a fuldoklók segítségére siettek. A fuldoklók valamennyien lányok voltak, négyet sikerült is kimenteni, az ötödik azonban, Gergely Mária 17 éves szabadkai leány,

a vízben lelte halálát.

A megmentettek elmondották, hogy egyikük sem tudott uszni s azért ültek vitorlás csónakba, mert az hitték, hogy nem borulhat fel. Gergely Mária holttestét még nem találták meg.

HIREK

— ÜGYELETES SZOLGÁLAT UJVIDÉKEN. Ügyeletes orvos dr. Ivanics István vár. orvos, Hitler Adolf-ut 8. II. em. Tel. 28—44.
 — **Ügyeletes gyógyszerárak:** Mendadorics, Mussolini-ut 12. Telefon: 23—95. Raetics, II. Rákóczi Ferenc-utca 2. Telefon: 21—00. — **Mentők és tűzoltók:** Andrassy-ut 12. Telefon: 33—22.

RENDELET

Utasítom az Ujvidéken tartózkodó volt jugoszláv hadseregbeli tényleges tiszteteket és altiszteteket, hogy saját érdekükben folyó hó 8-án, ma délelőtt 11 órakor jelentkezzenek (háni palota, I. emelet 6. sz. szoba).

Gunde alezredes s. k.
 városi kat. parancsnok h.

Pozivam sve aktivne oficire i podoficire bivše jugoslovenske vojske, koji u Ujviděku stanuju, da se 8. jula pre podne u 11 časova prijave u banskoj palati I. sprat br. 6.
 Gunde p. pukovnik.

— **Érseki biztos a bácskai apostoli adminisztratura élén.** Szabadkáról jelentik: Gróf Zichy Gyula kaioecai-bácsi érsek a Szabadkán székelő bácskai apostoli adminisztratura élére biztossá nevezte ki Jjjas József tiszteletbeli pápai káplánt.

— **Greiner József** budapesti egyetemi hallgató július 7—15-ig az ujjvidéki Szabadság-szálló éttermében magyar nótákat énekel.

— **Dr. Kiss Oszkár** operateur, szülész-nőgyógyász szakorvos hadifogságból visszatért és e hó 7-től rendelését folytatja. Rendel délelőtt 10—12 és délután 3—5-ig. Rendelő katolikus templom első udvar 4

— **Ujverbázi hírek.** Az ujverbázi Országzászló avatási ünnepségről a budapesti »Turul« fotóriport vállalat gyönyörű felvételeket készített. A DMKSz uj- és óverbázi fiókjának vezetősége 20 darab színes albumot rendelt meg, mind-egyikben 75 darab 18x24 cm. nagyságú képekkel. Az album ára 45 pengő és megrendelhető Andel Károly pénztárosnál. Az egyesület rendelt ezenkívül levelezőlapokat is, melyek darabonként 20 fillérért kaphatók. — A Ferencvárosi Keresztény Polgári Kör Budapest, dr. Eeskó József elnök útján kis országzászlót küldött a verbázi magyar ifjuságnak. A zászlót Csáki István és Kiltz Gyula hozták el Budapest-ről. Minden vasár- és ünnepnap délelőtt 11—13 óráig két órszem áll az Országzászlónál felóránkénti váltással. Az őrseget a magyar ifjuság állítja. — Aki bevásárlási könyvcsekéjéig eddig még nem vette át, hétköznapokon a délelőtti órákban a tűzoltólaktanyában minél előbb vegye át. — Az Ipartestület értesíti tagjait, hogy július 8-tól szeptember 6-ig a könyvtár igénybevétele szünetel. A tagdíjakat az 1941 évre megállapították és a kivetések az érdekeltek részére az egyesületi irodában megtudhatók.

A Bárdossy-programm vezérgondolatai

A mezőgazdaság terén különös súlyt helyezünk a hitelellátásra és a termelés fokozására minden vonalon.

A gazdáknak anyagi támogatást nyújtunk a takarmány-silók építésére és ezzel is előmozdítjuk a féli takarmányszükséglet biztosítását.

Különböző állami akciókkal korszerűbbé tesszük a kisgazdák termelését. Ebben a tekintetben különös figyelemmel vagyunk az újabb visszacsatolt területek viszonyaira.

A szőlőgazdaság és kertészet igen sok embernek ad kenyeret. A tavalyi elemi csapások miatt kárt szenvedett törpebirtokosok részére ingyen kiosztunk másfél millió szőlővesszőt és tízmillió pengős keretben termelési kölcsönökkel támogatjuk őket.

Mindent elkövetünk a kertészeti szakismeretek terjesztésére és az egyes kertészeti ágak fejlesztésére.

— **Péterrévei hírek.** Az előljárárság felhívja a lakosság figyelmét arra, hogy a birtokában lévő búzát, lisztet, amely az előirt mennyiséget meghaladja, jelentse be a község-háza 12-es számú szobájában. — Az előljárárság az idén is megengedi az udvarokban való cséplést. A berakodás előtt ki kell váltani az engedélyt, lánconként 2 pengőt kell az engedélyért fizetni. Az engedélyért befolyt összegből a tűzoltófelszerelést egészítik ki. Minden udvarban a cséplés idején vizelt telt hordónak kell állni a szállótól 5—6 lépés távolsagra. A szűkebb udvarokban traktorral kell csépelni s amíg el nem csépeltek, az udvarokban cigarettázni, kenyeret sütni nem szabad.

— **Cservenkai hírek.** A községi előljárárság felhívja a munkaadók, valamint a munkavállalókat, hogy a déli katonai parancsnokság által kiadott hirdményben megállapított napszám és órabéretet szigoruan tartsák be. — Sertést a honvédségen kívül csakis mészárosok vásárolhatnak a helyi szükséglet kielégítésére. Tilos 100 kilónál könnyebb zsirsertés, 80 kilónál könnyebb hussertés vágása.

HÖLGYEK ÉS URAK...

Termés. etesen „**VÉNUSZ**“ fodrász szalonban
 Ujvidék, Posta utca 14. Tulajdonos: Hajdu József

— **Uj utanevek Cservenkán.** II. Rákóczi Ferenc (volt Zselezniczka), Dr. Koch Róbert (Obilicseva), Schiller (Kr. Marija), Deák Ferenc (Maszaryk), II. József (Szkoplyanszka), Vörösmarthy (Strossmajer), Kölcsey (Mosztarszka), Széchenyi J. (Bitolyszka), Lenau (Polyszka), Vasárter (Vasariste), Arany János (Voj. Putnik), Horthy Miklós-ut (Kr. Alekszander), Beethoven (Minarszka), Árpád (Beogradszka), Hunyadi János (Kralyevics M.), Hitler Adolf (Kr. Petra), Goethe (Kn. Pavle), Türr István (Topliczka), Luther (N. Pasics), Zrinyi Miklós (Drinszka), Mussolini Bento (Pres. Petra), Petőfi Sándor, (V. Misics), Kossuth Lajos (Karagyorgyevics) és Munkás-utca (volt Radniczka).

JULIUS 8

1919—1941

1920. — A spái konferencián Fahrenbach német kancellár kijelenti, hogy öt negyed év alatt a németek hajlandók leszerelni és ötven millió aranymárkát fizetni.

1921. — A nemzetgyűlés a kislakások építéséről szóló törvényjavaslatot elfogadta.

1922. — Az olasz fasiszták Polentino városát is elfoglalták és lemondatták a szocialista községi tanácsot.

— A velencei konferencia, melyet a délivasut ügyében hívtak össze, befejeződött.

— Apponyi Albert gróf az indennitási vita alkalmával kijelenti, hogy ellenzéki felfogása ellenére minden befolyását latba fogja vetni, hogy az országnak mai anyagi kríziséből való megmentése érdekében feyverszűnet jöjjön létre a szemben álló pártok között.

— Marinovics Jenő dr.-t nevezték ki Budapest főkapitányává.

1924. — Ma közzétették az olasz—csehszlovák szerződést, melynek célja volt a békeszerződéseken alapuló rend fenntartása.

1925. — A pénzügyminiszter a mezőgazdasági termelési hiteleket hat hónapra meghosszabbította.

— Megünnepezték, hogy Zeppelin első léghajója egynegyed század előtt először indult utnak.

— A prágai Husz-ünnepélyen rendezett katolikus ellenes tüntetés miatt a Szentszék jegyzékben tiltakozott. Marmaggi nuncius elhagyta Prágát és a Pápa utasítására Rómába utazott.

— Abd el Krim áttörte a marokkói francia frontot. A franciák Tarát kiűritették.

1929. — Hágában Aachenben, Bécsben és Budapesten rádió közvetítések egyidőben tartották meg az elektrotechnikusok első távkongresszusát.

1930. — Az új gabonarendelet a gabonaadósság-okra négy hónapi kíméleti időt adott.

1933. — A ház megszavazta a kormányzói törvényjavaslatot.

— Németország konkordátumot kötött a Szentszékkel.

— Uj tihanyi apáttá Strommer Viktoria dr.-t, új jáki apáttá pedig gróf Wenckheim Frigyeszt nevezték ki.

1935. — A belügyminiszter esendrendeletet adott ki és ebben korlátozza a gépjárművek hangjelző készülékeinek használatát.

1936. — A francia kamara elfogadta a hadianyaggyártás államosításáról szóló törvényjavaslatot.

— Budapesten nemzetközi asszony-hét vette kezdetét.

1937. — Summer Welles, az Egyesült Államok külügyi h. államtitkára érdekes nyilatkozatában az elhibázott békeszerződéseket okolja a világ jelenlegi bajaiért.

1938. — Meghalt Maklár Károly ref. lelkész, a tiszántuli ref. egyházkerület főjegyzője, püspökhelyettes, majd Baltazár Dezső halála után 1936-ban püspök.

1940. — A francia kamara 395:3 arányban elfogadta az új alkotmányt (szakított a demokráciával.)

— Összehívták a német birodalmi gyűlést. — A VI. német fehérvény teleplezi a francia vezérkar titkos terveit.

— Háromszáz német diák érkezett Budapestre. —ó—

— Öngyilkossági kísérlet Szabadkán. Szabadkáról jelentik: Havas Béláné 26 éves szabadkai asszony vasárnap délután öngyilkossági szándékából zsirszódaoldatot ivott. A súlyos állapotban lévő asszonyt nyomban beszállították a közkórházba, ahol gondozásba vették. A szerencsétlen nő elmondotta, hogy családi viszálykodás miatt akart megválni az élettől.

— Eltűnt egy szabadkai tanonc. Szabadkáról jelentik, hogy Ivics József 16 éves szabadkai tanonc szüleinek Garay-utcai lakásáról még a múlt hónap 15-én eltűnt s azóta nem érkezett felőle semmi hír. Aki tud valamit az eltűntről, értesitse a szabadkai rendőrséget.

— Zombori rendőrségi hírek. A rendőrség felszólította a gépjárműtulajdonosokat, hogy személy-, teher- és motorjarműveiket július 10-ig jelentésük be a zombori rendőrségen, ahol hajtási igazolványt kapnak. — A zombori rendőrségen a kihágási bíró öz. Puskás Jánosné sz. Mux Mária vendéglőst záróra tulhágás miatt, Vrszolykov Jánosné pedig légóltalmi kihágás miatt 20—20 pengő pénzbírságra vagy 10 napi elzárásra ítélte.

— Honvéd légierőnk visszavág — írja a Magyar Szárnyak legújabb száma — és páratlanul érdekes képekkel tarkított cikkében részletesen ismerteti repülőink büntető támadásait. Ugyancsak nagyszerű képek színesítik Pálóczi Edgár cikkét is, amelyben döntő bizonyítékokkal igazolja, hogy az ejtőernyő magyar találmány és immár 325 éves mult-ra tekint vissza. A lap légikronikáját Bisits Tibor írta, míg a világ repülőhíreiről Udvary Jenő irt beszámolót. Sok kép ismerteti még a szovjet légierő bombázó, vadász és felderítő gépfajtaát is. Ezenkívül a Horthy Miklós Nemzeti Repülő Alap kiképző kereteinek munkájáról, a krétai ejtőernyősökről, a vadászrepülésről, az olasz zuhanóbombázókról és a sebességi világrekordról szóló cikkek érdemelnek figyelmet. Mónos Ferenc repülőregénye mellett a szokásos rovatok teszik még változatossá az új számot. Jánosy István szerkesztésében megjelent Magyar Szárnyak mindennütt kapható. Ára 50 fillér. Mutatványszámot a kiadóhivatal (Budapest, Üllői-ut 12) kívánatra ingyen küld.

ZENE FILM SZÍNHÁZ
MŰVELŐDÉS
MŰVÉSZET IRODALOM

Színházi esték

A vasárnap este frenetikus sikerrel bemutatott „Mosoly országa” ma ismét színpadra kerül

Vasárnap este telt ház előtt, tomboló sikerrel mutatták be az újvidéki Városi Színházban Lehár Ferenc »Mosoly országa« című romantikus operettjét. A darabban a művészetének csúcán álló Szücs László operaénekes mellett fellépett Lenhardt Ilonka budapesti operaénekesnő is, akinek fellépte elé szintén óriási érdeklődéssel viseltetett Újvidék és környékének operabarát közönsége. Az előlegezett bizalomért a Mosoly országa gyönyörű előadása bőven megjutalmazott mindenkit, az operett vasárnapi sikere nagyban növelte azoknak népes táborát, akik már eddig is rájöttek, hogy az Újvidéken vendégszereplő pécsi Nemzeti Színház kitűnő együttese az ország legjobb vidéki társulatának számít.

Szücs László kedves jubilumot ünnepelt vasárnap este: ezuttal játszotta el 360-szor Szu-Csong herceg szerepét a Mosoly országában. Szücs Lászlót ezalkalomból olyan meleg ünneplésben részesítették, amilyen-

re ritkán adódik példa s amit Szücs László művészete teljes mértékben megérdemelt.

Lenhardt Ilonka már színrelépése első pillanatában meghódította a közönséget, amely gyönyörű hangjáért különösen ünnepelte énekművészetünk e tündöklő csillagát. Lenhardt Ilonka újvidéki vendégszereplése felejthetetlen lesz Újvidék közönségének s valószínűleg a művésznőnek is.

Nagy sikere volt a darabban Nagy Csillának, Rajz Jánosnak, Vincze Andrásnak, Kormos Francinak és Hortobágyinak, valamennyien kivették részüket a sikerből s ezuttal is bebizonyították, hogy komoly értékei a magyar színművészetnek.

A Mosoly országát a nagy sikerre való tekintettel ma este ismét bemutatják. Lenhardt Ilonka szerepét ma este Radnóthy Éva játssza, bizonyos, hogy a közönségnek ezuttal is éppoly élvezetes előadásban lesz része, mint volt a vasárnapi bemutatón.

««(III)»»

A Külügyi Szemle júliusi kötete

Impozáns kötetben most hagyta el a sajtót a Magyar Külügyi Társaság Dr. Drucker György szerkesztésében megjelenő folyóiratának, a Külügyi Szemlének júliusi száma. E kötet is az időszerű külpolitikai eseményeknek valóságos lexikonja. Az első tanulmány »Életér és szentistváni gondolat« címen, ennek a ma annyira időszerű kérdésnek érdekes bemutatása dr. Sipos Sándor miniszteri titkár tollából. Dr. Föttevényi Olivér a Külügyi Társaság ügyvezető elnöke »Magyarország mint a dunai monarchia sulypontja« címen Horváth Jenő most megjelent Szavójai Jenő pompás életrajzát ismerteti. A bukovinai székelyek és moldvai csángók hazatelepítéséről dr. Kürthy Sándor ügyvéd ír, míg Svájc jelenlegi helyzetét összefoglaló cikkben a Genfben tartózkodó dr. Vaska Gyula mutatja be. Dr. Váli Ferenc egyetemi m. tanár »A bagdadi vasút« című tanulmányában Irak, Szíria és a szomszédos államok problémáiról értekezik. Dr. Polzovics Iván egyetemi m. tanár, a szintén rendkívül időszerű földközi tengeri kijáratok nemzetközi jogi helyzetét méltatja. »Amerika a háború küszöbén« című Chicagóból keltezett cikkében Domán Miklós azt a folyamatot vázolja, amely Amerikában ma már a háború küszöbéig érkezett. Dr. br. Villányi Lajos egyetemi tanár »A mediterrán olasz gazdaság fénykora« címen szintén időszerű gazdaságtörténeti tanulmánya fejezi be a Külügyi Szemle júliusi száma tanulmányainak sorát.

A rovatok ez alkalommal is gazdagok és változatosak. Dr. Pongrácz Kálmán az utolsó hetek valamennyi külpolitikai eseményéről, Gál István a fontosabb külföldi vonatkozású kulturpolitikai eseményekről részletesen számolnak be. A Faluhelyi Ferenc egyetemi tanár ve-

zetése alatt álló Pécsi Egyetemi Kisebbségi Intézet ezuttal is gazdag kisebbségi vonatkozású rovatot bocsát közre. Változatos és szakszerű a világgazdaság időszerű kérdéseiről szóló beszámoló is. A Nemzetközi Okmánytárban Drucker György a legutolsó hetek eseményeinek okmányanyagát közli teljes szövegben és megfelelő bevezető közleményekkel. Az irodalom ismerteti a legutóbb megjelent külpolitikai vonatkozású könyveket. Végül beszámol a külügyi Szemle júliusi száma a Magyar Külügyi Társaság és a Balkán-Bizottság legutóbbi változatos tevékenységéről. A Külügyi Szemle évi előfizetési díja 10 pengő. Mutatványszámot készséggel küld a kiadóhivatala, Budapest-Országháza.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Nagyszerű szintársulat érkezik Kulára. A Hámory Aladár vezetésé alatt álló 38-tagú szintársulat július 9-én Kulára érkezik és megkezdí sorozatos előadását az Endlein-vendéglő színháztermében. A szintársulat saját zenekarral és 2 vagon díszlettel rendelkezik. A színrekerülő előadások műsorát az 1940/1941. esztendőben a budapesti színpadokon játszott darabokból veszik. A szintársulat Topolyáról érkezik Kulára, ahol 5 hétig nagy sikerrel játszott.

A Denevér Zomborban. A zombori Polgári Kaszinó dalárda a napokban tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy a sok és nagysikeret ért Strausz operettet a Denevér előadását megismétli a próbákat a jövőhéten megkezdik.

KÖZGAZDASÁG

Az anyaország kereskedői nagy bevásárlásokat eszközölnek a Délvidéken

A Délvidék nagykereskedői már 1939-ben, az európai háború kitörése után szinte megérezték, hogy a háborúba előbb-utóbb Jugoszlávia is bekeveredik. Ezért minden igyekezetük odairányult, hogy áruraktáraikat minél jobban megtöltsék. Nem bíztak a dinárban sem, amelynek értéke hónapról-hónapra csökkent és sokkal megfelelőbbnek tartották, ha minden készpénzüket áruba fektetik. Eppen ezért igyekeztek nagy bevásárlásokat eszközölni és a balkáni háború kitöréséig a délvidéki nagykereskedők legtöbbször több évre szükséges áruval látta el magát.

Gyarmatáru, fűszeráru, valamint rövidáru-, szövet- és minden más kereskedő raktárai telve voltak akkor, amikor honvédeink bevonultak a Délvidékre. A bevonuló honvédsapátok, éppen úgy, mint a délvidékiek is, eleinte mindent szabadon vásárolhattak. Az anyaországból jöttek igyekeztek

is ezt jól kihasználni és mindenki vásárolt cikket, amelyek akkor már egész Európában hiányoztak, vagy csak kis mennyiségben voltak meg.

Később a Délvidéken is zárolták az árukat és megnehezítették a cikkek elszállítását. Az anyaországbeli nagykereskedők azonban még mindig találnak igen sok olyan cikket, amelyet szabadon szállíthatnak a Délvidékre Budapestre és ezekből nagy mennyiségeket vásárolnak össze. A délvidéki nagykereskedők raktárai lassan kiürülnek, mert a budapesti kereskedők mindent megvásárolnak. Így fordított helyzet állott elő, míg azelőtt a Délvidék Budapesten vásárolt, addig most Budapest vásárol mindent a Délvidéken, ameddig itt még van abból az áruból, amit a nagykereskedőlem éveken keresztül felhalmozott, abból az előrelátásból kiindulva, hogy az áru biztosabb értéket jelent számára a dinárnál.

««(IIII)»»»

Szerémmegye északkeleti részét továbbra is az újvidéki villanytelep látja el árammal

A balkáni háború kitörése előtt az újvidéki villanytelep látta el villanyárammal Pétervárad, Karlóca, Kamenica, valamint a Fruska Gora hegység lejtőin levő többi községet, továbbá a beocsini cementgyárat is árammal. Pétervárad, Karlóca, Kamenica és a közeli községek áramát a vasuti hidra szerelt vezetéken szállították, míg a beocsini cementgyár részére a Duna feletti átvezetett vezetékön juttatták el a rendeltetési helyére. Az Újvidék és Pétervárad közötti vasuti hidnak a szerb hadsereg által történt felrobbantása alkalmával a villanyvezeték is elpusztult. Így Pétervárad és Karlóca városok

és több falu villanyáram nélkül maradt. A beocsini vezeték, mely körülbelül egy kilométerre van a felrobbantott hidtól, azonban sértetlen maradt és így a beocsini cementgyárnak árammal való ellátása sem jár nehézséggel. Az újvidéki villanytelep most Pétervárad, Karlóca és a többi község áramát is a Duna feletti beocsini vezetékkel látja el, úgyhogy most már ezek a helyek is rendszeresen kapják a villanyáramot.

Az újvidéki villanytelepnek a szerémi városokban és falvakban meg vannak a maga közegei, akik rendszeresen beszélik az áramdíjat, amit Zágrábba fizetnek be egy ottani pénzintézetbe.

««(IIII)»»»

Seidel Rudolf lett a K. P. B. T. O. Sz. elnöke. A Keresztény Pénzügyi és Biztosítási Tisztviselők Országos Szövetsége most tartotta dr. Cselényi Pál orsz. elnök, országgyűlési képviselő elnöklété mellett 22. évi rendes közgyűlést, mely beszámolt az elmúlt év tisztviselői mozgalmairól, a Szövetségnek a visszatért felvidéki és erdélyi területek tisztviselői érdekében kifejtett tevékenységéről, valamint a nyugdíjas tisztviselők ügyében megindított mozgalmáról. Az elmúlt évre esett a biztosítási tisztviselőknek a Szövetség keretében való megszervezése is. Ezzel kapcsolatban a megalakult biztosítási csoport elnökéül a Szövetség újonnan megválasztott alelnökét, az újvidéki származású Seidel Rudolf cégvezetőt, a Községi Takarékpénztár biztosítási osztályának vezetőjét választották meg. Az új alelnök működése elé nagy várakozással tekintenek. Ugyanezen alkalommal választotta a Szövetség társelnökéül dr. Csáthi Tóth Geyza kormányfőtanácsost, az Első Magyar Általános Biztosítótársaság vezérigazgatóhelyettesét és Weber Róbert kincstári főtanácsost, a Pénzügyi Központ ügyvezető igazgatóját, akik a tisztviselői szociális

kérdésekben mindenkor tanusított megértő magatartásukkal teljes mértékben kiérdemelték az érdekelt tisztviselői társadalom bizalmát.

Öthónapos kereskedelmi tanfolyamot nyit Budapesten, VIII., Vas-u. 11. szám alatt a Baross Szövetség oly ifjak és leányok számára, akik valamely oknál fogva hosszabb ideig tartó tanulmányokat nem folytathatnak. A tanfolyamon részt vehetnek középiskolát végzett fiúk és leányok is. **Tanfolyamok:** kereskedelmi és jogi alapismeretek, magyar kereskedelmi levelezés, könyvitel, kereskedelmi és politikai számtan, gyorsírás, gépirás. Az előadások 1941 október 1-én kezdődnek és délután 3-7-ig lesznek. Beiratkozni hétköznaponként d. e. 11-2-ig és d. u. 6-8 óra között lehet. Beírási díj 30 pengő. Tandíj 100 pengő, mely havi 20 pengő részletekben is fizethető. A beiratkozásnál benyújtandó a születési anyakönyvi kivonat és az iskolai végzettséget igazoló bizonyítvány.

A MLSz felhívása valamennyi egyesülethez

Az Országos Elnökség június 11-én tartott ülésében 3818/1940-41. számú határozatával úgy döntött, hogy a világháborúban és az azt követő ellenforradalomban, azonkívül a nyugatmagyarországi, felvidéki, kárpátaljai, erdélyi és délvidéki harcokban hősi halált halt játékosok, játékezők, edzők és egyesületi vezetők, valamint szövetségi tisztesek emlékéit a szövetség székházának falába beépítendő emléktáblával megőrökíti.

Az Országos Elnökségnek ezen határozata alapján tisztelettel és

szeretettel felkérem az összes Kerület elnökségeit, a JT elnökségét, az ET elnökségét, valamint minden egyes játékezőt és edzőt, végül minden tagegyesületet, hogy a hősi halált halt tagjaikat az országos központhoz, illetőleg az illetékes Kerületnél mielőbb bejelenteni sziveskedjenek.

E bejelentésnek tartalmaznia kell a hősi halált halt nevét, az elhalálozás évét, valamint azt, hogy melyik harcban történt az illető hősi halála.

ORSZÁGOS ELNÖKSÉG

««(IIII)»»»

Sima győzelmek a HB újvidéki csoportjának vasárnapi mérkőzésein

A Petrőc SK lemondott az UVAK javára, a ITC saját otthonában vereséget szenvedett az UAC-tól

Vasárnap teljes forduló volt a Hazatérés Bajnoksága újvidéki csoportjában. A párosítás szerint az UAC a Temerin TC-vel került szembe, a mérkőzést Temerinben játszották. A törekvés és a Duna, az újvidéki csoport addig két utolsó helyezette, valamint az UFC és a Bácsföldvári AK mérkőzött meg Újvidéken, az UVAK-nak Petrőcön kellett volna játszani, a mérkőzést azonban a petrőciek lemondták az UVAK javára. A Petrőc SK játékosait a multvasárnapi biróverés miatt felfüggesztették, az MLSz azonban

megkegyelmezett a csapatnak és pénteken értesítette, hogy további HB mérkőzéseit lejátszhatja.

A petrőciek mégis megdöntötték a dolgot s a kidások megtakarítása érdekében sürgönyöztek az UVAK-nak:

»... a mérkőzést az Önök javára lemondjuk s mint megnyertet igazoljuk. Sztacsák Sámuel vezető, Galambos Gyula és Szrgyanov Lyubomir tanuk.«

««(IIII)»»»

SZABADKAI SPORTEREDMÉNYEK

HB MÉRKŐZÉSEK:

SZÉP SPORTOT HOZTAK A VASÁRNAPI MÉRKŐZÉSEK
Kopilovics kulcsonttörést szenvedett

Vasárnap öt Hazatérés Bajnoksága mérkőzést játszottak Szabadkán. A legnagyobb eredményt a Bácska csapata érte el, amely 11:0-ra verte a Törekvés csapatát. A mérkőzéseknek tragikus eseménye is volt:

Kopilovics, a SzVAK játékos, a SzAK-kal vívott mérkőzés első félidejének 14. percében kulcsonttörést szenvedett.

A vasárnapi mérkőzések eredménye a következő:

SzTC—Délvidéki KAFC 3:0 (1:0).
Magyarkanizsai SC—SzMTE 1:1 (1:1).

Bácska—Törekvés 11:0 (3:0). A második félidejében a Törekvés teljesen összeroppant és a Bácska teljes szerint lőtte góljait.

Sport—SzAFC 1:0 (0:0).
SzVAK—SzAK 3:0 (2:0).

Vizilabda mérkőzés:

Zentai AK—Pálics SK 5:4 (2:2). A Pálics SK mindvégig egyenrangú ellenfele volt a ZAK-nak. A gólokat a ZAK részéről Csincsák (2), Tóth (2) és Harsányi, illetve a Pálics részéről Kovács (3) és Matkovic dobta.

Futball-eredmények

HAZATÉRÉS BAJNOKSÁG

— Ujvidéki csoport —

1. UVAK	6 4 2 0 16:9	10
2. UAC	6 4 1 1 31:5	9
3. UFC	5 4 0 1 18:7	8
4. TTC	6 3 1 2 22:10	7
5. Petrőci SC	5 2 0 3 16:12	4
6. Törekvés	6 1 2 3 8:20	4
7. BAK	6 1 1 4 10:29	3
8. Duna	6 0 1 5 4:22	1

(A félbeszakadt UFC—Petrőci SC mérkőzés eredményét nem számítottuk be).

TEMERIN:

Ujvidéki AC—Temerini TC 2:0 (1:0). Bajnoki, játékezőtő Danis. A mérkőzést az ujvidéki csapat szép játékkal megérdemelten nyerte, nagyobbanyu győzelmét a hazai csapatnak erőlyes védekezése akadályozta meg. Az előmérkőzésen az UAC ifjúsági csapata 4:2 (2:1) arányban győzött a temerini ifik ellen.

UJSOVÉ: Ujsóví FC—Duna (Pálánka) 18:0 (7:0), bajnoki mérkőzés. Góllövők: Welker (8), Haller II. (4), Haller III. (3), Haller IV. (2) és Boltz (1). A mérkőzést 700 főnyi közönség előtt Heiser vezette.

Rövid sport hírek

Az Ujvidéki AC asztali teniszszakosztálya július 20-án megrendezi a Strand-bajnokságot, csak egyéni számokban. A verseny győztesei között 3 értékes díjat osztanak ki, vidéki nevezéseket is elfogad a rendezőség.

Lukács, a Nagybányai SE kitűnő jobbszélsője, a Ferencvároshoz szerződik.

Az olasz evezősök nagy sikerrel szerepeltek a budapesti nemzetközi regattán. A kormányos nélküli négyesben a Dopolavoro Motoguzzi győzött, a nyolcasban pedig az olasz válogatott két hosszal előzte meg a magyar együttest.

Az FTC uszóversenyén Székely Éva (FTC) 3 perc 11.4 mp alatt nyerte a 200 m hölgy mellúszást. Ideje új országos csúcseredmény.

A magyar vízilabda-bajnokság legújabb eredményei: Árpád—NSC 2:1 és MAC—BSE 1:0.

Nagyobb mennyiségű gyárilag készített
új kender zsák
gabonának eladó
Mayer Pál kenderszövőgyárban
PETRŐC, (Bács-m.)

CIMTÁBLÁK

mórsékelt áron

CIMFESTO

UJONNAN MEGNYILT MŰHELYÉBEN

UJVIDÉK

II. RAKOZI FERENC UT 35

APRÓHIRDETÉSEK

AMATŐR-KÉPEK szakszerű és gyors kidolgozása. Nagyobb rendelésnél árengedmény. FOTO ANNY műterem, Ujvidék, Hitler Adolf-utca 9.

HÁZASSÁG

MAGÁNYOS 56 éves özv. asszony olyan jó lelkű férjet keres, aki nyugodt otthont biztosítana. Ajánlatokat »Szerény« jellegre a kiadóhivatal továbbít. 5519

ALLAST KERES

KERESZTÉNY MAGYAR könyv-és papírkereskedő segéd állást keres. Cim a kiadóban. 5475

FIGYELEM! Tanítóképzőt most végzett leány a magyar nyelv elsajátítása céljából elhelyezkedést keres díjazás nélkül jobb magyar családnál gyermekek mellett vagy házimunkák elvégzésére. Vidékre is elmenne. Cim a kiadóban. 5476

BELGRÁDBÓL HAZATÉRT asztalosmester keres vezetői, felügyelői vagy ehhez hasonló állást. Ajánlatokat: »58 éves« jelleggel a kiadóhivatalba kérek. 5485

MAGANÓRAKAT VÁLLAL gimnáziumi tanulmányait Budapesten végzett és főiskolai tanulmányait ugyancsak Magyarországon folytató IV. éves hallgató. Nyelvismerete: magyar, német, szerb. Megkereséseket »Oktató« jelleggel a lap kiadóhivatalába kér. 5507

Tanusítványos perfekt magyar-német-szerb gyorsíró levelezőnő lehetoleg félnapos, esetleg egész napos állást is vállal. Érdeklődni telefonon 24—67 alatt. 5530

MAGYARUL, németül és szerbül tudó 18 éves fiatalember kezdő tisztviselőnek ajánlkozik. »Kezdő« jelleggel alatt meghívásokat a kiadóhivatal utján kér. 5521

KÖNYVELEST, gépelést, fordítást, levelezést magyar, német, szerb nyelven, óradijért is, vállal. Rákits, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-u. 28. 5613

BUTORT elsőrendű kivitelben készíti, javít és átalakít
Szabados László asztalos mester
Ujvidék, Goethe-utca 5. Telefon 32-76

KERESLET

PÉKSEGED, iparral vagy mester-vizsgával azonnali belépésre felvétetik. Cim a kiadóban. 5483

CSALÁDI HÁZAT keresek megvételre Ujvidéken, 2—3 szobásat, a szokásos melléképületekkel. Ajánlatokat »Családi ház« jellegre a kiadóhivatal továbbít. 5533

BUTOROZOTT szobát keresünk uri helyen főzési alkalmatossággal. Ajánlatokat »Két nő« jellegre a kiadóba. 5517

MÁV ujvidéki osztálymérnöksége az állomás közelében eladó házat keres, amelyben egy 4—5 szobás és kétszer három szobás, konfortos és egy házmesteri lakás van. Értekezni osztálymérnökségi hivatalban, Ujvidék, Göring-utca 17. 5532

MÁV ujvidéki osztálymérnöksége irodahelyiségei részére 4—5 szobás lakást keres az állomás közelében. Értekezni osztálymérnökségi hivatalban, Ujvidék, Göring-utca 17. 5531

JÓKARBAN levő ágy matraccal megvételre kerestetik. Ujvidék, Erzsébet-tér 2. 5525

KIFUTÓT kerékpárral felveszünk Cim a kiadóhivatalban. 5527

MAGYAR NYELV tanítót keresek aki a magyar nyelvtant tökéletesen bírja. Cim: Első Horvát Takarékpénztár, Ujvidék. 5514

OSZTÁLYSORSJÁTÉK szakmában jártas tisztviselő (keresztény) felvétetik Budapestre. Ajánlatok fizetési igények megjelölésével: Sorsjegybanc, Budapest, Andrassy-ut 3. címre küldendők. 5515

Légítámadásnál

cseplésnél, gabona raktárakban, üzemekben, háztartásokban
füz üflet, »Florián« kézi tüzoltó ki. »Florián« készülték azonnali védelmet nyújt mert a tüzet csatájában elfojtja.
Gyártja és azonnal szállítja: »Aeromechanika«
Jém és lemezgyár, Ujvidék
Pirosi ut 111 sz. Kérjen arajánlatot

KIADÓ

BÉRBEADÓ évek óta fennálló autogarázs, berendezett javító műhellyel, fiatal, önálló, többévi gyakorlattal bíró mehanikusnak. Esetleg társnak is beléphet. Cim a kiadóban. 5522

ELEGÁNSAN butorozott különbejárati utcai szoba, hideg-meleg vízzel, kiadó. Ujvidék, Petőfi Sándor-utca 26. II. em. 5524

KÜLÖNÁLLÓ kis villa: 3 szoba, fürdőszoba, mellékhelyiségek, virágoskert, veteményeskert, kis baromfi udvarral azonnal kiadó. Jelentkezni: Kekity, Ujvidék, Andrassy-ut 2. I. em. jobbra. 5510

ÜRES nagy utcai szoba fürdőszobával azonnal kiadó. Jelentkezni. Kekity, Ujvidék, Andrassy-ut 2. I. em. jobbra. (Esetleg bebutoroznám). 5511

BALKÁN kávéház Szenttamáson azonnal bérbeadó. A kávéház a legforgalmasabb helyen fekszik, műés vármegyei ut mellett. Kaplarszki Joca tulajdonos. 5516

ELADÓ

ALIG HASZNÁLT rövid és röfőse-áru üzletberendezés üveg pultokkal, sürgősen eladó. Megtekinthető Arth Károly üzletében, Ujverbász Fő-utca 51. 5367

KERESKEDELMELI állványok, jó állapotban levők olcsón eladók. Bóvobbet: Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 4. a házmesternél. 5461

ÉTTEREM és vendéglő, forgalmas, családi okok miatt eladó. Ujvidék, Levente-utca 8, a volt új báni palotával szemben. Ugyanott hordók eladók. 5520

JÓ állapotban lévő régi ablakok eladók. Ujvidék, Könyök-utca 3/a. 5512

VILÁGOS, jó állapotban lévő keményfa hálószobabutor ágyterítővel eladó. Ujvidék, Mikes Kelemen-utca 12 sz. 8. ajtó. 5523

KI TUD RÓLA?

Delarosa Antal belgrádi hazatért magyar keresi Ervin nevű 21 éves és Alfonz nevű 18 éves fiát, akiket a szerb katonaság elhurcolt a háboru első napján. Címe: Ujvidék, Sölyom-utca 47.

KÜLÖNFÉLE

BUDISIN-FÉLE új TÉGLAKAPHATÓ. Ujvidék, Kossuth Lajos utca 34 szám alatt. 5375

MAGYAR NÉMET nyelvtanítás jutányos áron. Ujvidék, Andrassy, ut 4. II. em. 5488

AZ A FÉRFI, aki Mátics Dusan katonatársa volt és a Dungserszki házba levelet hozott, jelentkezék sürgős ügyben. 5526

A város kellős közepén, a beltéri rómkat. templom közelében (Templom utca 3 sz. alatt)
egy háromszobás lakás azonnalra kiadó
mely áll: 3 szoba, előszoba, cselédszoba, fürdőszoba, konyha és a többi mellékhelyiséggel

Börkabátok,

terri és női vadász és motoros bőrruhák, bőrkatókat testese és javítása vízhatlannó anyaggal

Bőrruhagyár SZEGED
Sajka u. 14

NYILTÉR'

Elveszett iskolabizonyítványaimat a III. és IV. oszt. gimnáziumból ezuton érvénytelenitem.

Ujvidék, 1941. július 4.

Jovánovics Predrag.

A technikai középiskola negyedik osztályu bizonyítványomat elvesztettem, ezuton érvénytelenitem.
Ujvidék, 1941. július 6.

Frank Vilmos.

*) E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

MAKULATURA PAPIROS

kapható a Reggeli Ujság kiadóhivatalában

Reggeli Ujság

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc ut 50
Telefon: 21—37, éjjel 20—58
Laptulajdonos: Andrée Dezső.

Előfizetés:

Egy óra	4.— pengő
Vidéken egy óra	3.— "
Három óra	11.60 "
Vidéken három óra	8.— "
Félévre	23.— "
Vidéken félévre	16.— "

Megjelenik naponta.